

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta lesnická a dřevařská

Katedra myslivosti a lesnické zoologie

**Fakulta lesnická
a dřevařská**

Vnímání myslivosti z pohledu veřejnosti

Bakalářská práce

Marie Pospíšilová

Ing. MgA. Jana Adámková, Ph.D.

2023/2024

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Marie Pospíšilová

Myslivost a péče o životní prostředí zvěře

Název práce

Vnímání myslivosti z pohledu veřejnosti

Název anglicky

The Perception of Game management from the perspective of the public

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je analyzovat faktory, které ovlivňují povědomí o myslivosti a jejich vliv na vnímání této činnosti z pohledu veřejnosti. Dílčími cíli je zhodnotit úroveň informovanosti veřejnosti o myslivosti, identifikace hlavních zdrojů, ze kterých lidé získávají informace o této činnosti a problematice spojené s myslivostí, a dále poskytnutí informací a doporučení, které by mohly přispět ke zlepšení komunikace a vzájemného porozumění mezi myslivci a veřejností.

Metodika

Součástí BP je rešeršní část, která napomůže studentce k orientaci v dané problematice, avšak ta není součástí metodiky bakalářské práce.

V metodické části studentka vytvoří a zpracuje dotazníkové šetření na téma vnímání myslivosti z pohledu veřejnosti. Dotazníkové šetření se zaměří pouze na veřejnost bez mysliveckého vzdělání. Získané informace a data budou zpracována pomocí statistické analýzy a z výsledků studentka vytvoří doporučení pro praxi, jak napomoci ke zkvalitnění a zlepšení vnímání myslivosti veřejností.

Harmonogram zpracování:

Literární rešerši student průběžně konzultuje se školitelem a zpracuje ji do 30. září 2023.

Sběr dat probíhá kontinuálně říjen – listopad 2023.

Do 30. listopadu 2023 zpracovat metodickou část a tabulku s nasbíranými daty.

Do 30. ledna 2024 předložit zpracované výsledky a diskusi

Do konce února 2024 – předložit dokončenou bakalářskou práci vedoucímu ke kontrole.

Do 31. března 2024 – zpracovat připomínky a předložit rukopis bakalářské práce ke konečné kontrole vedoucímu práce.

Dokončenou bakalářskou práci odevzdat v termínu 4. duben 2024 na studijní oddělení FLD dle harmonogramu a pokynů vydaných k odevzdávání bakalářských prací.

Doporučený rozsah práce

minimálně 40 normostran

Klíčová slova

Myslivost, informovanost o myslivosti, sociální akceptace, myslivost v médiích, veřejné mínění, sociologický průzkum v myslivosti, socioekonomické aspekty

Doporučené zdroje informací

- DAVE, S. (2022). The Public Perception Of Hunters. Bowhunter. (Online) [citováno 2023-03-08]. Dostupné na: <https://www.bowhunter.com/editorial/public-perception-hunters/459723>
- DECKER, D.J., RILEY, S. J., CARPENTER, L.H., ORGAN, J. F., SIEMER, W. F., MATTFELD G. F. et PARSON, G. (2002). The Essence of Wildlife Management. Wildlife Society Bulletin, (30)2, str. 585-593. <https://www.jstor.org/stable/3784519>
- EMBORG, J. et GAMBORG, C. (2016). A wild controversy: Cooperation and competition among landowners, hunters, and other outdoor recreational land-users in Denmark. Land Use Policy 59, str. 197-206. <https://dx.doi.org/10.1016/j.landusepol.2016.08.030>
- HANSSON-FORMAN, K, SANDSTROM, C. et ERICSSON, G. (2020). What Influences Hunting Participation Of Potential New Hunters? Qualitative Insights from Sweden. Wildlife Biology, 4. <https://doi.org/10.2981/wlb.00721>
- LINNEL, J. D. C., CREOTIS, B., NILSEN E. B., ROLANDSEN C. M., SOLBERG E. J., VEIBERG V., KACZENSKY P., Van MOORTER B., PANZACHII M., RAUSET G. R., et KALTENBORN, B. (2020). The challenges and opportunities of coexisting with wild ungulates in the human-dominated landscapes of Europe's anthropocene. Biological Conservation 244:108500. <https://doi.org/10.1016/j.biocon.2020.108500>
- LINNEL, J. D. C. et CREOTIS, B. (2018). Research of AGRI Committee – the revival of wolves and other large predators and its impact on farmers and their livelihood in rural regions of Europe. European Parliament, Policy Department for Structural and Cohesion Policies.
- NEUMANN, W., LEVERS, C., WIDEMO, F., SINGH, N. J., CROMSIGT, J. P. G. M. et KUEMMERLE, T. (2022). Hunting as land use: Understanding the spatial associations among hunting, agriculture, and forestry. Ecology and Society 27(1):2. <https://doi.org/10.5751/ES-12882-270102>
- POJINGER, I., MATEJEVIC, M., STANKOV, U., MARKOVIC, V., RISTIC, Z., KOVAČEVIC, M. et BAROVIC, V. (2021). Facebook Season – a Survey of Current Practices of National Hunting Associations Facebook Pages: the Case of the EU. Turizam, 26 (1), str. 22-35. <https://doi.org/10.5937/turizam26-29669>

Předběžný termín obhajoby

2023/24 LS – FLD

Vedoucí práce

MgA. Ing. Jana Adámková, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra myslivosti a lesnické zoologie

Elektronicky schváleno dne 21. 9. 2023

doc. Ing. Vlastimil Hart, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 27. 9. 2023

prof. Ing. Róbert Marušák, PhD.

Děkan

V Praze dne 05. 04. 2024

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: Vnímání myslivosti z pohledu veřejnosti vypracovala samostatně a citovala jsem všechny informační zdroje, které jsem v práci použila, a které jsem rovněž uvedla na konci práce v seznamu použitých informačních zdrojů.

Jsem si vědoma, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, především ustanovení § 35 odst. 3 tohoto zákona, tj. o užití tohoto díla.

Jsem si vědoma, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím s jejím zveřejněním podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to i bez ohledu na výsledek její obhajoby.

Svým podpisem rovněž prohlašuji, že elektronická verze práce je totožná s verzí tištěnou a že s údaji uvedenými v práci bylo nakládáno v souvislosti s GDPR.

V Praze dne datum odevzdání _____

Poděkování

Touto cestou bych ráda vyjádřila svou upřímnou vděčnost za podporu a vedení mé práce paní doktorce Ing. MgA Janě Adámkové PhD. Během celého psaní mé bakalářské práce. Rovněž bych chtěla poděkovat panu doktoru Mgr. Ondřeji Nývtovi, PhD. a doktoru Ing. Vojtěchovi Koubovi, PhD. za cenné odborné konzultace metodologické části této práce. Dále bych ráda poděkovala paní Ing. Adrianě Řeháčkové za cenné rady ohledně statistického zpracování dat.

Nepochybně bych také ráda vyjádřila svou upřímnou vděčnost všem, kteří byli ochotní poskytnout mi svou pomoc a přispěli svými odpověďmi do dotazníku.

Vnímání myslivosti z pohledu veřejnosti

Abstrakt

Tato práce zkoumá vnímání myslivosti z perspektivy veřejnosti s cílem analyzovat postoje a názory veřejnosti a identifikovat faktory, které ovlivňují jejich pohled na myslivost. Součástí práce je také identifikace nejčastěji sdílených obav či výhrad respondentů. Metodologie studie zahrnuje průzkum názorů respondentů prostřednictvím dotazníkového šetření. Po sběru dat online formou, doplněnou o papírovou, byla provedena analýza odpovědí statistickými metodami, včetně deskriptivní analýzy, kódování, tematické analýzy, korelační analýzy s využitím Spearmanova koeficientu a kontingenčních tabulek s χ^2 testem nezávislosti. Výsledky ukazují, že téměř polovina respondentů (45 %) k myslivosti zaujímá pozitivní postoj. Významná část respondentů (44 %) vyjadřuje nesouhlas ohledně toho, že je myslivost vnímána ve veřejném mínění pozitivně. Analýza dat ukázala určité nedostatky v informovanosti veřejnosti o metodách myslivecké činnosti, přičemž většina respondentů vyjadřuje nesouhlas s tím, že je dostatečně informována. Kritický postoj k prezentaci myslivosti v médiích naznačuje možné zkreslení či nedostatečnou nevyváženost problematiky myslivosti v médiích. Výsledky ukazují různé postoje veřejnosti k myslivosti. Existují významné rozdíly ve vnímání myslivosti na základě demografických faktorů, jako je věk, velikost obcí a úroveň dosaženého vzdělání. Nižší věk respondentů a vyšší dosažené vzdělání korelovaly s pozitivnějším postojem k myslivosti. Byl pozorován rozdíl mezi obyvateli menších a větších obcí, přičemž respondenti žijící v menších obcích vykazují tendenci mít pozitivnější postoj k myslivosti, což lze přisuzovat častějšímu setkání s myslivci a myslivostí. Rovněž jedinci, kteří udržují osobní známosti s myslivci, vykazují výrazně pozitivnější postoj k myslivosti než respondenti bez těchto vztahů. Zjištění a poznatky této studie poskytují pohled na to, jak veřejnost vnímá roli myslivosti, mohou tak být užitečnými pro formulaci efektivnější komunikace v oblasti myslivosti.

Klíčová slova:

Myslivost, informovanost o myslivosti, sociální akceptace, myslivost v médiích, veřejné mínění, sociologický průzkum v myslivosti.

Public perception of hunting

Summary

This thesis examines the public perception of hunting with the aim of analysing public attitudes and opinions and identifying factors that influence their view of hunting. The work also includes the identification of the most commonly shared concerns or reservations of respondents. The methodology of the study involves a survey of respondents' views through a questionnaire survey. After collecting data online, supplemented by paper-based data, the responses were analysed using statistical methods including descriptive analysis, coding, thematic analysis, correlation analysis using Spearman's coefficient and contingency tables with χ^2 test for independence. The results show that almost half of the respondents (45%) have a positive attitude towards hunting. A significant proportion of respondents (44%) expressed disagreement about the positive public perception of hunting. Data analysis showed some gaps in public awareness of hunting methods, with the majority of respondents disagreeing that they are sufficiently informed. The critical attitude towards the presentation of hunting in the media suggests a possible distortion or lack of balance of hunting issues in the media. The results show different public attitudes towards hunting. There are significant differences in the perception of hunting based on demographic factors such as age, size of municipalities and level of education. Lower age of respondents and higher educational attainment were correlated with more positive attitudes towards hunting. A difference was observed between residents of smaller and larger municipalities, with respondents living in smaller municipalities tending to have a more positive attitude towards hunting, which may be attributed to more frequent encounters with hunters. Also, individuals who maintain personal acquaintanceships with hunters show significantly more positive attitudes towards hunting than respondents without such relationships. The findings and insights from this study provide insight into the public's perception of the role of hunting in conservation and may be useful in formulating more effective hunting communication.

Keywords:

Hunting, information about hunting, social acceptance, hunting in the media, public opinion, sociological research in hunting.

Obsah

1 Úvod	8
2 Cíl práce	9
3 Literární rešerše	10
3.1 Vymezení myslivosti a jejího významu	10
3.1.1 Význam lovu a chovu zvěře	10
3.1.2 Význam péče o přírodu a ochrana přírody	11
3.1.3 Kulturní význam myslivosti	11
3.2 Specifika, důvody a výzvy komunikace s veřejností v oblasti myslivosti ..	12
3.2.1 Demografické faktory ovlivňující postoje	13
3.3 Hlavní příčiny konfliktů	14
3.3.1 Odlišné přístupy k lovu	14
3.3.2 Přikrmování zvěře	16
3.3.3 Vysoké stavy zvěře a škody na porostech	17
3.3.4 Zvěř a ochrana zvířat.....	18
3.3.5 Přístup k šelmám a nepůvodním druhům	18
3.4 Sociální akceptace myslivosti	20
3.4.1 Sociální a ekonomické faktory	20
3.4.2 Vliv médií na veřejné mínění o myslivosti.....	21
3.4.3 Úloha osvěty a vzdělávání	22
3.4.4 Přilákání nových myslivců	23
4 Metodika	24
4.1 Výzkumné otázky	24
4.2 Výzkumné hypotézy	24
4.3 Tvorba dotazníku	24
4.4 Sktruktura dotazníku	25
4.5 Sběr dat	26
4.6 Analýza dat	26
4.7 Limitace výzkumu	27
5 Výsledky	28
5.1 Vzorek výzkumu: okruh 6	28
5.2 Okruh 1: Úvodní otázky	30
5.3 Okruh 2: Osobní postoj k myslivosti	39
5.4 Okruh 3: Role myslivosti	43
5.5 Okruh 4: Vnímání veřejného mínění	46
5.6 Okruh 5: Kulturní role myslivosti	50
5.7 Okruh 6: Role osvěty	52
5.8 Lidé věnující se aktivně myslivosti	54

5.9	Výzkumné otázky – hypotézy	58
5.9.1	Hypotéza 1: Vztah mezi věkem a postojem k myslivosti	58
5.9.2	Hypotéza 2: Vztah mezi pohlavím a vnímáním myslivosti.....	59
5.9.3	Hypotéza 3: Vztah mezi velikostí bydliště a postojem k myslivosti	60
5.9.4	Hypotéza 4: Vztah úrovně dosaženého vzdělání a postojem k myslivosti	60
5.9.5	Hypotéza 5: Vztah mezi zájmem o problematiku ŽP a postojem k lovu ..	61
5.9.6	Hypotéza 6: Vztah přítomnosti myslivce v okolí a postojem k myslivosti	62
5.9.7	Hypotéza 7: Vztah mezi konzumací zvěřiny a postojem k lovu.....	63
5.9.8	Hypotéza 7: Vztah mezi postojem k myslivosti a postojem k lovu	64
6	Diskuze	65
7	Závěr	67
8	Literatura	70
9	Seznam grafů, obrázků a tabulek.....	80
10	Seznam použitých zkratk a symbolů	82
	Samostatné přílohy	83

1 Úvod

V současné době, kdy se ochraně přírody a udržitelnému přístupu k životnímu prostředí dostává stále větší pozornosti, je klíčové, aby myslivost jako součást péče o přírodu byla vnímána veřejností v tom nejlepším světle. Komunikace a vztahy s veřejností se čím dál více stávají neodmyslitelnou součástí myslivosti, jelikož se její společenské přijímání v celé Evropě snižuje (Codrow et al., 2022). Úspěšná komunikace a vytváření pozitivních vztahů jsou nezbytné pro udržení dobrého povědomí a dobré pověsti myslivců a mysliveckých organizací, a také pro vytvoření důvěry ze strany veřejnosti a nemyslivecké komunity. Obecná společenská akceptace tak závisí na komunikaci a osvětě, o kladných přínosech myslivosti, zejména těch pro ochranu přírody (Ryan et Shaw 2011). Je proto důležité sdílet informace o mysliveckých činnostech, ochraně přírody, a také o etických aspektech myslivosti v kladném světle.

Podpora a přijetí myslivosti, zejména ze strany nemyslivecké komunity, jsou klíčové pro celou budoucnost myslivosti (Mehmood et al., 2003). Úroveň přijetí myslivosti ve společnosti je ovlivněna různými faktory, jako jsou demografické charakteristiky (Raftogianni et al., 2022). Pro efektivní komunikaci z pohledu myslivosti je nezbytné mít zájem a schopnost porozumět současnému postoji veřejnosti a jejím obavám týkajícím se lovu, myslivosti a všech mysliveckých aktivit (Byrd et al., 2017). Udržování podpory a porozumění ze strany veřejnosti je klíčové pro myslivost jako pro její rozvoj a budoucnost (Byrd et al., 2017; Arnett et Southwick, 2015). Rovněž je zásadní počet myslivců, kteří se budou touto činností zabývat jako koníčkem, nikoliv pouze s motivem lovu, ale také s ohledem na ochranu a udržování populací zvěře, jelikož jejich zájem a angažovanost mohou výrazně ovlivnit myslivost jako celek (Pulkrábek, 2013).

2 Cíl práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je analyzovat faktory, které ovlivňují povědomí o myslivosti, včetně jejich vlivu na vnímání této činnosti z pohledu veřejnosti. Zaměříme se zejména na hlavní přínosy, ale i výhrady a obavy spojené s myslivostí z perspektivy veřejnosti. Dílčími cíli je také zhodnotit úroveň informovanosti veřejnosti o myslivosti a identifikovat hlavní zdroje, ze kterých lidé nejčastěji získávají informace o této problematice.

„Průzkum postojů k myslivosti by mohl přinést klíčové poznatky pro zhodnocení,

zda je stávající myslivecká praxe veřejností akceptována“

(Raftiogianni et al., 2022).

3 Literární rešerše

Myslivost je tradiční a historicky důležitou činností spjatou s péčí o zvěř, jejím chovem, a lovem a péčí o přírodu. V současné době se však myslivosti setkává s řadou výzev, zejména v oblasti veřejného mínění a komunikace. Ve světle rostoucího zájmu o ochranu přírody se tak stává klíčové, aby myslivost byla veřejností vnímána pozitivně. Cílem literární rešerše je prozkoumat a analyzovat současnou literaturu, která se zabývá tímto vztahem myslivosti s veřejností.

3.1 Vymezení myslivosti a jejího významu

Vymezení myslivosti a jejího významu v kontextu společnosti je důležitou oblastí pro pochopení a zhodnocení jejího vztahu s veřejností. Myslivost je činností, která se zabývá péčí o zvěř, jejím hájením, chovem a lovem za účelem udržitelného hospodaření s populacemi zvěře. Myslivecká činnost je také spojena s ochranou přírody, udržováním biologické rozmanitosti a řízením populací zvěře tak, aby nedošlo k nadměrným stavům zvěře či k narušení ekosystému.

V dnešní době jsou myslivost a lov považovány za koníček, rekreaci, sport či zábavu, ale také za způsob hospodaření s životním prostředím spjatým se specifickým vztahem k přírodě. Myslivost také zasahuje do zemědělství a lesnictví, jelikož pomáhá regulovat populace zvěře, která může způsobovat škody na zemědělských plodinách nebo lesních porostech.

3.1.1 Význam lovu a chovu zvěře

Myslivost je často podceňovaná, přesto však představuje významnou aktivitu v oblasti využívání půdy a životního prostředí a přináší společnosti mnoho výhod (Neumann et al, 2022). V současné krajině ovlivněné člověkem a jeho činnostmi je důležité aktivně hospodařit s volně žijící zvěří prostřednictvím pravidelného odlovu, který je nezbytný pro regulaci populací a udržení jejich počtů na únosné hranici (Jenkins et al., 2014). To je nezbytné pro předcházení problémů, jako je prevence poškození zemědělských plodin, poškození lesních kultur, či jako prevence srážek s vozidly (Messmer, 2000; Larson et al, 2013). Dalším důvodem lovu může být prevence šíření epidemií nemocí, jako je například africký mor prasat (Messmer, 2000). Lov má význam nejen z hlediska ekologie, ale také představuje významnou formu rekreační aktivity s významnými ekonomickými přínosy (Neumann et al., 2022).

Hlavním důvodem, proč lidé podporují lov, je ochrana zdravých populací divoké zvěře. Lov hraje důležitou roli v kvalitním chovu volně žijící zvěře.

„*Myslivec nechová zvěř proto, aby ji střílel, ale střílí ji proto, aby ji choval a zušlechťoval*“

(*anonym*).

3.1.2 Význam péče o přírodu a ochrana přírody

Péče o přírodu a ochrana přírody mají v myslivosti zásadní význam. Myslivost se neomezuje pouze na lov zvěře, ale také aktivně přispívá k udržitelnosti a rovnováze ekosystémů. Tím má významnou úlohu v podpoře a zachovávání biologické diverzity a může přispět v jejím rozvoji (Fischer et al., 2013). Myslivost se zaměřuje na ochranu přirozeného prostředí pro zvěř. To zahrnuje sledování početních stavů populací zvěře, sledování ohrožených druhů a provádění opatření pro ochranu jejich přirozeného prostředí. Přímé zapojení myslivců do přírody, jako je poznávání chování a prostředí zvěře, přispívá k zvýšení jejich "environmentální citlivosti" (Hungerford et Volk, 1990).

3.1.3 Kulturní význam myslivosti

V mnoha zemích má lov v současnosti významnou roli v rámci kulturního dědictví, s důležitým společenským, kulturním a ekonomickým dopadem (Stedman et Heberlein, 2001; Fischer et al., 2013). České pojetí myslivosti má hluboký kulturní význam a je v kontextu definice kultury naprosto jedinečným nejen ve srovnání s ostatními vyspělými zeměmi Evropy, ale i ve srovnání se zbytkem světa (Koudelka, 2021). V roce 2012 byla Česká myslivost pro svou jedinečnost a odlišnost zapsána na seznam *nehmotného kulturního dědictví České republiky*. Myslivost je spojena s tradicemi a kulturním dědictvím, které se přenáší z generace na generaci. Myslivci tak mají za cíl zachovat a nadále podporovat tradiční myslivecké hodnoty a zvyky, které jsou součástí tohoto kulturního dědictví.

Myslivecké tradice zahrnují dodržování mysliveckých zvyků, užívání myslivecké terminologie, používání úloмок, či vykonávání symbolických činností jako jsou výřady a pasování nových členů (Koudelka, 2021). Mezi kulturní prvky patří i chov zvěře, obornictví a bažantnictví, sokolnictví a myslivecká kynologie (Koudelka, 2021).

Myslivost má i svou dlouhodobou tradici v umění. Mnoho autorů se myslivostí a zvěří inspirovalo při tvorbě svých děl. Myslivecké motivy jsou často vyobrazovány v lidové kultuře, jako jsou písně, příběhy, básně, malby či řezbářství. Do kulturních prvků lze zařadit i vzdělávání a osvětu, která se zaměřuje na literární tvorbu spojenou s myslivostí, včetně odborných textů, beletrie a poezie. Patří sem i časopisy "Myslivost", „Svět myslivosti“ a ročenka "Magazín"

(Koudelka, 2021). Dalším kulturním významem myslivosti jsou tradiční kulturní události, jako jsou veřejné slavnosti, či výstavy, které spojují myslivost s širokou veřejností.

Myslivost se tak stává nejenom prostředkem s pozitivním vlivem na životní prostředí, ale také jedním z prostředků, skrze které se projevuje vztah značného segmentu české populace k přírodě. Tato forma rekreace zároveň představuje významný faktor pro udržení dobrého zdraví a rekreace myslivců v jejich každodenním životě (Drmot, 2003).

3.2 Specifika, důvody a výzvy komunikace s veřejností v oblasti myslivosti

Komunikace mezi myslivci a veřejností je zásadní pro udržení pozitivních vztahů mezi oběma stranami (Campbell et Mackay, 2009). Právo myslivosti je v České republice zakotveno v legislativě. To dle Gamborga et al. (2018) může být důvodem, proč myslivci často necítí odpovědnost zdůvodňovat své chování a rozhodnutí širší veřejnosti. Takové nedostatečné vysvětlení tématu může mít za následek to, že veřejnost často nemá jasnou představu o tom, jak myslivost funguje. V důsledku tak může dojít ke špatnému porozumění smyslu myslivosti a vzniku negativního postoje. Důležitost komunikace a vzájemného porozumění mezi myslivci a veřejností je zdůrazňována v několika studiích a dle Gamborg et al. (2018) je nutné tyto oblasti neustále zlepšovat. Například studie Cordow et al. (2022), která se zaměřovala na postoj mladých lidí v Polsku k myslivosti, zjistila, že respondenti vyjádřili pocit, že myslivci nedostatečně komunikují informace o své činnosti. Podobně tak Campbell et Mackay (2009) ve svém výzkumu zjistili, že lidé, kteří se myslivosti nevěnují, by uvítali více informací, které by jim umožnily lépe se zapojit do problematiky a lépe ji tak porozumět.

Získání a udržení podpory veřejnosti je klíčové pro další vývoj myslivosti a také z pohledu prospěchu volně žijící zvěře a životního prostředí, neboť o budoucnosti myslivosti budou rozhodovat převážně ti, kteří nejsou zastánci ani myslivosti, ani práv zvířat (Churchbourne, 2021; Peterson, 2004). Nedostatečná podpora veřejnosti může totiž podkopat příležitosti pro myslivost, a to buď přímo, či prostřednictvím politických iniciativ (Blachovich et Metcalf, 2019). Dobré povědomí o myslivosti je možné budovat prostřednictvím korektního jednání, ochoty přistupovat k řešení problémů a respektování odlišných zájmů veřejnosti (Stojanov et al., 2006). Potřeba osvěty je dále zdůrazňována rostoucí urbanizací, která má za následek nižší zapojení lidí do aktivit v přírodě, včetně lovu (Raftogianni et al., 2022). Je nezbytné brát v úvahu různorodé názory a umět naslouchat a reagovat na obavy, otázky a kritiku veřejnosti, jak uvádí Stojanov et al. (2006). Znalost názorů a hodnot veřejnosti může být cenná při řešení konfliktů nebo pro prevenci jejich vzniku (Manfredo et al., 2003). To podtrhují Lute et Gore

(2014), kteří zdůrazňují, že vhodná forma komunikace umožňuje zohlednění zájmů lovců při rozhodnutích o jejich činnosti.

Prozkoumání a analýza postojů k myslivosti by mohla přinést důležité poznatky pro posouzení, zda je současná myslivecká praxe veřejností přijatelná (Raftigoanni et al., 2022). Jak zdůraznil Shaw (1997), nedostatečná podpora ze strany veřejnosti může vést ke značným časovým a finančním nákladům, které by bylo efektivnější věnovat péči a správě volně žijící zvěře.

3.2.1 Demografické faktory ovlivňující postoje

Dle Klockner (2015) je dobrým postupem pro zkoumání problematiky spojenou s životním prostředím provést analýzu demografické segmentace trhu na základě metod z marketingového výzkumu. Demografická segmentace je jedním z klíčových přístupů k rozdělení na základě demografických charakteristik, jako je věk, pohlaví, vzdělání, zaměstnání, příjmy, rodinný stav, či etnická příslušnost. Výhodou demografické segmentace je to, že tyto informace jsou snadno dostupné (Klockner, 2015).

Pohlaví

Studie Diamatopoulos et al. (2003) ukazuje zajímavý kontrast mezi muži a ženami v jejich vztahu k životnímu prostředí. Tento vztah se zdá být založen na dvou klíčových aspektech: znalostech a aktivním zapojení. Zdá se, že muži mají výraznější úroveň znalostí ohledně životního prostředí než ženy, naopak ženy vykazují větší zájem o ekologické otázky a aktivněji se zapojují do diskusí o životním prostředí.

Věk

Znalosti o životním prostředí nejsou ovlivněny věkem, avšak existuje negativní závislost mezi věkem a pro-environmentálními postoji (Diamantopoulos et al., 2003). To znamená, s rostoucím věkem mohou mít lidé tendenci mít méně pro-environmentálních postojů nebo zájmů o záležitostech týkajících se životního prostředí. Mladší lidé mají větší motivaci projevit pro-environmentální chování (Klockner, 2015).

Vzdělání a sociální třída

S rostoucí úrovní vzdělání a sociální třídy, do které jedinec spadá, stoupá i jeho povědomí o tématech o životním prostředí a zároveň jeho zájem o problematiku (Klockner, 2015). To lze vysvětlit tím, že sociální třída a vzdělání mohou ovlivňovat také to, s kým jedinec přichází do kontaktu. Lidé s vyšším vzděláním často navazují kontakty s jedinci, kteří mají podobný zájem o životní prostředí. Tato síť kontaktů může zvyšovat povědomí o environmentálních tématech a motivovat k účasti v aktivitách spojených s ochranou životního prostředí.

3.3 Hlavní příčiny konfliktů

Konflikty lze označit jako situace, ve kterých dochází k neshodám, nesouladům či střetům mezi různými jednotlivci, skupinami nebo organizacemi. Tyto konflikty se mohou vyskytovat na různých úrovních a v různých kontextech, což zahrnuje osobní konflikty mezi jednotlivci, spory mezi organizacemi či politické neshody apod. Jedním z důležitých sociálních vysvětlení konfliktů je nedostatek důvěry mezi různými zainteresovanými stranami. To znamená, že konflikty často vznikají nebo se zhoršují, když jednotlivci či skupiny nedůvěřují sobě navzájem. Tato nedůvěra může vzniknout z různých důvodů, jako jsou rozdílné zájmy či nedostatek komunikace. V následujících podkapitolách jsou popsány hlavní příčiny konfliktů mezi zájmovými skupinami v oblasti myslivosti na základě citované literatury.

3.3.1 Odlišné přístupy k lovu

Lov má hluboké kořeny v lidských kulturách, neboť slouží jako zdroj potravy a zároveň je součástí tradičního dědictví mnoha kultur (Darimont et al., 2017; Alves et al., 2018). V současnosti se lidé lovu věnují z mnoha motivů, jako je zajištění potravy (zvěřiny), managementu populací volně žijící zvěře, dodržování a předávání tradic či jako formou rekreace (Di Minin et al., 2021). I v současnosti má v mnoha kulturách lov hluboce zakořeněnou tradici jako prostředek k udržování přírodní rovnováhy, avšak, v poslední době je stále více vnímán veřejností jako nežádoucí (Pojinger et al., 2021).

Způsoby lovu a motivy, které jsou mu přisuzovány, mohou výrazně ovlivňovat veřejné vnímání této činnosti (Campbell et Mackay, 2003; Duda et Criscionne, 2014). Tyto postoje v rámci společnosti mohou být ovlivňovány různými faktory, jako je například složení obyvatelstva a jeho tradic (Gamborg et Jensen, 2017). Dle Dudy et Criscionne (2014) se tyto postoje mohou měnit i v závislosti na konkrétním druhu lovené zvěře. Například z hlediska jejich původu, tedy zda jsou původním druhem v ekosystému nebo byly do něj zavlečeny (Eeden et al., 2020).

Různé postoje k lovu lze interpretovat v rámci jeho historické role (Duda et Criscionne, 2014). Historicky byl lov tradičně vnímán jako prostředek získání potravy, avšak v současnosti je lov za tímto účelem provozován pouze zřídka (Ljung et al., 2012; Gamborg et al., 2018). Zejména tak zvýšené povědomí o právech zvířat a rostoucí akceptace etických ohledů na jejich vnímavost přinesly s sebou rostoucí kritiku lovu, obzvláště v případech, kdy lov již není nutný pro nutné zajištění potravy (Browning et Birch, 2022). Výzkum provedený Emborgem et Gamborgem (2016) naznačil, že pro některé lidi je velmi obtížné porozumět smyslu tráveného času v přírodě, zejména pokud je spojen s lovením a střílením na jiné živé bytosti.

Někteří lidé tak mohou považovat zabíjení zvířat jako koníček za neetický (Fischer et al., 2013). Lov tak vyvolává vášnivé reakce, protože pro většinu obyčejných lidí má silný morální aspekt. Mnoho autorů zmiňuje tzv. *mutalistickou orientaci* v kontextu vnímání vztahů mezi lidmi a divokými zvířaty, kdy je společné soužití lidí a zvířat v jakémsi společenství považováno za zásadní (Gamborg et Jensen, 2017).

Lov je rovněž nejpozitivněji vnímán, zejména když je získaný úlovek využit jako potrava (Dave, 2022). Mnoho studií se zabývalo rozdíly v akceptaci mezi rekreačním lovem a lovem za účelem obživy. Výsledky naznačují, že akceptace rekreačního lovu klesá, pokud je zvěř zabíjena pouze pro sport či pro osobní motivy (Fischer et al., 2013). To lze interpretovat tak, že lov je vnímán jako činnost s dostatečnou vážností na to, aby nebyl provozován pouze z důvodu sportu nebo rekreace, avšak je tolerován, pokud má za cíl využití masa z uloveného zvířete (Kellert, 1980). Dále tak ve studii Jensen (2009) bylo zjištěno, že lov za účelem snížení populací, či zamezení šíření nemocí je považován za přijatelnější, než lov rekreační.

Coetzer a Van Niekerk (2012) zmiňují, že negativní postoje k lovu často vychází z mylných představ o lovu samotném. Lov je často vnímán jako sport či jako soutěž, kdy je úspěch určen fyzickými charakteristikami uloveného zvířete (trofejí) a je pro většinu veřejnosti eticky nepřijatelný (Kellert, 1980). Mezi nejkontroverznější aktivity tak vždy trofejový lov patřil, a to z mnoha ekologických, etických a kulturních důvodů (Adams, 2009). V mnoha zemích vznikají diskuze o rekreačním či sportovním lovu, která vyvolává různé názory. Pro rekreační lovce má lov často hlubší význam a přináší propojení s přírodou, zatímco pro ne-myslivce může být často obtížné pochopit, jak si mohou lovci užívat přírody prostřednictvím lovu živých tvorů (Gamborg et Jensen, 2016). V minulosti proběhla například v Číně veřejná diskuse ohledně trofejového lovu Kozorožce modrého (*Hippotragus leucophaeus*), což nakonec vedlo k legislativnímu pozastavení této činnosti v roce 2006 (Zhou, 2020).

Pokud tedy srovnáme historické a současné pohledy, lov je nyní častěji vnímán jako touha po osobní odměně či potěšení z této činnosti, což může vyvolávat kontroverze a odpor u těch, kteří se lovu nevěnují (Gamborg et al., 2018). Podle Batsona (2015) může tato forma činnosti být vnímána jako "primitivní" touha po vzrušení z odebrání života zvířeti za účelem vlastního potěšení. Lovci jsou tak z této perspektivy motivováni osobním prospěchem, což někteří mohou vnímat jako projev sobectví vůči ostatním žijícím bytostem (Slote, 2001; Gamborg et al., 2018).

Způsob, jakým je lov prezentován, hraje rovněž klíčovou roli při utváření těchto postojů a může vyvolat negativní reakce a odpor vůči lovu a myslivcům (Campbell et Mackay, 2003; Heberlein et Willebrand, 1998). Některé prezentace lovu mohou způsobit, že veřejnost vnímá tuto činnost

jako nerespektující přírodu, zvířata a jejich práva, což může vést k negativním emocím a nesouhlasu s myslivostí. Na druhou stranu, pokud je lov prezentován jako ekologicky odpovědná a udržitelná činnost, může to přispět k většímu pochopení a akceptaci myslivců a jejich role v ochraně přírody.

V dnešní proměnlivé době je nezbytné hledat nejefektivnější způsoby lovu, které budou přijatelné veřejností a budou zahrnovat ohleduplné zacházení se zvěří a respektování smysluplných tradičních i nových postupů (Kamler, 2022). Z politické perspektivy je klíčové zlepšit dialog a uvědomit si, že nesprávné vnímání motivů lovu může vyvolávat pochybnosti ohledně jeho legitimacy (Gamborg et al., 2018).

3.3.2 Příkrmování zvěře

Různé pohledy na otázku příkrmování zvěře často odrážejí osobní hodnoty a způsob, jakým jednotlivci vnímají svůj vztah k přírodě. Pro některé lidi příkrmování představuje umělý či neetický zásah do přirozeného prostředí volně žijící zvěře (Eisfeld, 1990). Jiné argumenty naznačují, že by zvěř měla být ponechána na přirozené regulaci zdrojů potravy a že příkrmování zvěře může narušit přirozenou rovnováhu ekosystému (Eisfeld, 1990).

Naopak, zejména pro myslivce, je příkrmování zvěře vnímáno jako projev péče o zvěř. Příkrmování zvěře má dlouhodobou tradici a od minulého století se stalo běžnou praxí mezi myslivci, zejména v Evropě a Severní Americe (Putman et Staines, 2004). Nejvíce intenzivní příkrmování probíhá během zimního období, což je kritické období nedostatku potravy (Milner et al., 2014). Příkrmování tedy lze vnímat jako způsob, jak zvěři pomoci v dobách, kdy přírodní potrava může být nedostatečná či nepřístupná, tzv. v **době nouze**. Zákon o myslivosti č. 449/2001 Sb. dokonce stanovuje povinnost myslivců zvěř řádně příkrmovat:

"Uživatel honitby je povinen provozovat krmelce, zásypy, slaniska a napajedla, a v době nouze zvěř řádně příkrmovat."¹

V současné době se však příkrmování rozšířilo mimo dobu nouze i na další části roku. To potvrzuje studie Tryjanowski et al (2017), která se zaměřovala na vývoj příkrmování zvěře v letech 1970-2015. Původní účel příkrmování se změnil na prevenci poškození zemědělských plodin zvěří, zejména divokými prasaty (Calenge et al., 2004). Vedle prvotního důvodu se příkrmování zvěře v literatuře uvádí jako prostředek k ochraně úrody a k minimalizaci střetů zvěře s motorovými vozidly (Calenge et al, 2004). Příkrmování tak může sloužit jako odklonění

¹ 4 §11 zákona o myslivosti č. 449/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů

zvěře z rizikových oblastí, kde by mohla potencionálně způsobovat škody. Například tak zavádění krmných pásů je jednou z nejvyužívanějších metod, jak snížit škody na zemědělských plodinách (Calenge et. al, 2004).

Přikrmování je často odůvodňováno tím, že zvěř nemá v zimě dostatek kvalitní potravy a hrozilo by jí hladovění. Studie König et al. (2022) zkoumala důsledky přikrmování u srnčí zvěře. Areál srnčí zvěře dosahuje až do severní Skandinávie, a je tak dle Onderscheka et Jordan (1976) velmi dobře přizpůsobena dlouhým a chladným zimám s nekvalitní potravou (Onderscheka et Jordan, 1976). Nedávno se objevila hypotéza, že kvalita potravy srnčí zvěře se v důsledku klimatických změn zhoršuje (Wipf et al., 2009) a tato hypotéza slouží jako další zdůvodnění pro přikrmování srnčí zvěře v zimě (Ossi et al., 2017; Koning et al., 2022). Nicméně, výsledky této studie naznačují, že srnčí zvěř je schopna velmi pružně reagovat na místní klimatické a vegetační podmínky a také optimalizovat svůj příjem energie a živin (König et al., 2022). To znamená, že se dokáže rychle přizpůsobovat aktuálnímu klimatu a vegetačním podmínkám nezávisle na přikrmování.

Někteří přikrmování považují za zásah do přirozeného prostředí zvěře a narušení ekosystému, zatímco myslivci ho vidí jako projev péče a tradici. Avšak mnoho literatury odkazuje na změnu původního účelu přikrmování na prostředek odvádění zvěře do míst, kde by nezpůsobovala škody (ochrana zemědělské úrody a prevence střetů s vozidly). Argumentuje se také nedostatečností potravy v zimě, ale některé studie naznačují, že zvěř se dokáže přizpůsobit místním podmínkám bez přikrmování (König et al. 2022).

3.3.3 Vysoké stavy zvěře a škody na porostech

V současnosti je stále častěji středem diskusí problematika vysokých stavů spárkaté zvěře a s nimi související škody na porostech. Zejména tak na území Evropy, kdy bylo v posledních letech sledováno zvýšení populace i prostorové rozšíření u mnoho druhů zvěře (Chapron et al., 2014; Fox et Madsen 2017; Linnell et al., 2020). Zvýšení stavů zvěře mělo za následek zintenzivnění interakcí mezi zvěří a zemědělským a lesnickým hospodářstvím (Linnell et al., 2020). Zvláště škody způsobené spárkatou zvěří okusem mají negativní dopad na lesní hospodářství (Linnell et al., 2020).

3.3.4 Zvěř a ochrana zvířat

Konflikty se také často týkají ochrany zvířat. Veřejnost může mít obavy o to, jak je se zvěří zacházeno. Existují také určité obavy k využívání nástrah a pastí, které mohou být považovány za kruté či neetické. Další specifickou činností v myslivosti, která může vyvolávat tyto obavy je tradiční norování. V současné době je lov, který tvoří nedílnou součást mysliveckého managementu, stále častěji kritizován anti-loveckými organizacemi (Campbell et Mackay, 2003). V západních zemích narůstá podpora ochránců přírody a jedinců s etickým zaměřením, kteří vnímají zvěř jako nedílnou součást lidského společenství a věří, že má nárok na stejná práva jako lidé (Gamborg et al. 2016). Ochranařská opatření často usilují o opětovné uvedení ekologických systémů do nějakého dřívějšího stavu, obvykle proto, že tyto stavy jsou považovány za „přirozenější“ (Eeden et al., 2020).

3.3.5 Přístup k šelmám a nepůvodním druhům

Názory a přístupy na otázky týkajících se šelem a regulace nepůvodních druhů se liší mezi různými skupinami lidí, jako jsou například ochránci přírody, myslivci, zemědělci či širší veřejnost. Každá tato skupina má své vlastní zájmy a perspektivy, což někdy vytváří rozdílné přístupy k tématům ochrany přírody a managementu divoké zvěře. Kontroverze často vznikají z kulturních, duchovních nebo emocionálních vazeb, které se mezi lidmi a těmito zvířaty často vytvářejí (Estévez et al., 2015). To je dle Linnel et Creotis (2018) hlavním důvodem, proč mají tyto re-introdukované druhy tendenci vyvolávat více konfliktů než druhy s původní a trvalou přítomností. Dle Peterson et al. (2022) se vlk proměnil z tvora, který je z právního hlediska často považován za škůdce, na zvíře, které je stále více uctíváno a přitahuje veřejnost a turisty. Šelmy představují významný prvek ekosystémů. Jeden z význačných zástupců šelem, který se nachází na území České republiky, je vlk obecný (*Canis lupus*). V historii byli vlci vyhubeni z velké části Evropy a většina kultur je dlouhodobě považovala za problematický druh, ale v posledních desetiletích se vlci opět vrací do svých původních areálů a šíří se tak napříč celou Evropou (Cimatti et al., 2021; Mech a Boitani 2003; Randler et al., 2020). Jejich počet se buď udržuje na stabilní úrovni nebo dokonce stoupá, především díky ochranným legislativním opatřením, pozitivnímu přijetí veřejností a různým iniciativám, které podporují soužití těchto šelem s lidskou populací (Chapron et al., 2014). Přístup k této šelmě vzbuzuje mnoho otázek a zároveň spouští diskusi o řízení přírodních zdrojů, ochraně biodiverzity a sociální soudržnosti (Niedzialkowskia et al, 2021). Nicméně právě tato interakce mezi vlkem a člověkem klade složité otázky a výzvy. V současnosti se diskuse ohledně vlčí populace soustředí na způsoby regulace a způsoby, jak přistupovat k problematickým jedincům (Bisi et al., 2007).

Otázka vlka se tak stává stěžejním tématem v politice týkající se životního prostředí (Bisi et al., 2007). Ochrana a management tohoto druhu se tak stávají komplikovanějším a zároveň se spolupráce mezi těmito různými zájmovými skupinami zhoršuje, jak naznačuje Bisi et al. (2007).

Výzkumy provedené na globální úrovni ukazují, že existuje určitá spojitost mezi velikostí populací šelem, lidskými zkušenostmi a následnou změnou postojů veřejnosti k nim (Williams et al., 2002). Z výzkumu Eriksson et al. (2023) vyplývá, že postoj k šelmám závisí na jejich počtu a s dalším růstem jejich populací bude pravděpodobně stále negativnější. Dále dle Eriksson et al. (2023) bude i nerovnoměrné rozložení populací šelem v krajině pravděpodobně v budoucnu vést k sociálním konfliktům. Toto nerovnoměrné rozložení může způsobit nárůst názorových rozdílů mezi lidmi, kteří mají se šelmami přímou zkušenost a těmi, kteří ji nemají (Eriksson et al., 2023).

Například nárůst počtu vlků ve Finsku v nedávných letech poukázal na rozdílné postoje lidí k tomuto druhu, jak uvádí Bisi et al. (2007). Podle studie Taloustutkimus (2004) se většina Finů (82 %) staví k regulaci populací velkých šelem pozitivně. Na rozdíl od ostatních skupin se mnoho ochránců přírody soustředilo na rozšiřování populace vlků a byli skeptičtí vůči používání lovu jako prostředku pro regulaci této populace (Bisi et al. 2007). Nedostatek spokojenosti místního ve Finsku obyvatelstva s národním řízením vlků zároveň vedl k vzniku různých lidových hnutí (Bisi et al. 2007).

S rostoucím počtem šelem vznikají konflikty spojené s poškozováním hospodářských zvířat, zvěře a střety mezi různými pohledy na přírodu. Tato situace je výrazná zejména v oblastech, kam se vlci v posledních letech vrátili, protože zemědělci a myslivci obhajují lov jako prostředek ochrany svého podnikání, zvěře a svého „tradičního způsobu života“ (Darpo, 2019).

Vzhledem k tomu, že tyto problémy ovlivňují různé skupiny ve společnosti různými způsoby, je pravděpodobné, že tyto sociální konflikty budou nadále narůstat, jak naznačují různé studie (Skogen a Krange, 2003; Ericsson et al., 2008). Podle studie Gosling et al. (2019) by negativní postoje obyvatel a nižší podpora ochrany vlků v reakci na útoky vlků na hospodářská zvířata mohly představovat klíčovou překážku pro další rozvoj vlků v Evropě.

3.4 Sociální akceptace myslivosti

Akceptace společnosti vůči lovu se může s časem potenciálně měnit, stejně jako postoje k různým metodám a motivům lovu (Byrd et al., 2017). Přijatá opatření v oblasti managementu volně žijící zvěře mohou být ovlivněna postoji, která mohou buď podporovat nebo odporovat těmto opatřením na různých úrovních - od jednotlivců, přes sociální skupiny nebo komunity až po celou společnost (Larson et al., 2014). Z kulturního a historického kontextu se mohou názory na myslivost lišit. Například v některých společnostech může být považována za tradiční a důležitou součást kulturního dědictví, naopak v jiných může být vnímána jako „zastaralá“ či kontroverzní. Z pohledu lidských hodnot tak může být myslivost vnímána jako zbytečná, neetická, zatímco jiní mohou myslivost vnímat jako přirozenou součást lidského vztahu k přírodě. Základem efektivní komunikace o vztahu mezi myslivostí a hospodařením s volně žijící zvěří je dle Campbell et Mackay (2003) důležité předpokládat, že lidé se mnohdy nenechají ovlivnit a budou nadále jednat na základě svých vlastních názorů.

3.4.1 Sociální a ekonomické faktory

Podle Ljung et al. (2012) jsou postoje a názory výrazně ovlivněny osobním přesvědčením jedince a mohou se lišit v závislosti na různých faktorech, jako je věk, pohlaví, úroveň vzdělání, socioekonomický status, osobnostní typ a dřívější zkušenosti. Tyto postoje mohou být ovlivněné také vlastnictvím domácích zvířat, postojem ke konzumaci masa či přítomností myslivců v rodině nebo mezi přáteli. Hodnoty a postoje veřejnosti se mohou v průběhu času měnit, například dle výzkumu Manfredo et al. (2009) byl sledován rostoucí odpor k lovu.

Sociální vazby a postoj k lovu a vztahy s myslivci se ukazují jako významné indikátory postojů jednotlivců k lovu. Lidé, kteří mají osobní zkušenosti s myslivci nebo jsou s nimi blíže seznámeni, projevují obvykle pozitivní postoj. Naopak lidé, kteří nemají žádné vazby na myslivce, mají tendenci být vůči lovu skeptičtí (Appelgate, 1973).

Ve studii Raftogianni et al. (2022) bylo zjištěno, že existují rozdílné postoje k myslivosti a lovu napříč různými skupinami respondentů. Muži nemyslivci, kteří byli starší, vykazovali větší pochopení motivů lovu, měli více znalostí o zvěři, konzumovali zvěřinu a měli pozitivnější vztah k lovu jako nástroji hospodaření se zvěří. Naopak ženy, které byly mladšího věku, nekonzumovaly zvěřinu či neměly myslivce v rodině nebo mezi přáteli, měly na myslivost spíše negativní názor (Raftogianni et al., 2022).

3.4.2 Vliv médií na veřejné mínění o myslivosti

Média představují silný komunikační prostředek pro dosahování širší veřejnosti a téma myslivosti se často stává předmětem různých zájmů a diskusí ve sdělovacích prostředcích (Byrd et al., 2017). Nemyslivecká část veřejnosti, která se o myslivost zajímá pouze občas, je cílem mnoha materiálů o divoké zvěři, které se často objevují v masových médiích. Ve Spojených státech je lov stále velmi zranitelný vůči dezinformacím, nedostatku informací a obecně vůči negativní pozornosti, kterou na něj zaměřují organizace proti lovu a špatně informovaná média (Churchbourne, 2021). Běžnou praxí většiny médií je zjednodušování problematiky, aby byla co nejvíce přístupná a dosáhla co nejširšímu publiku (Horálek, 2004). V důsledku konkurence se tak upřednostňují zprávy, které vyvolávají největší zájem – šokující zprávy s velkým emocionálním nábojem, které nezabíhají příliš do podrobnosti (Horálek, 2004). Tento negativní dojem je dále rozšiřován médii, zejména pokud se jedná o společensky nepřijatelné praktiky (Pojinger et al., 2021). Tím se často v médiích objevují případy úrazů způsobených střelnými zbraněmi, nelegálního odstřelu chráněné zvěře, pytláctví, konfliktů s majiteli psů a koček a kontroverze ohledně mysliveckých praktik. Tyto případy mohou vyvolávat kontroverze a negativní veřejné reakce na myslivost jako celek.

McCombs et Valenzuela (2020) uvádí, že mainstreamová média mají vliv na formování veřejného mínění, které následně může ovlivňovat politické názory a rozhodnutí. Zároveň, jak ukázala studie Churchbourne (2021), negativní zpravodajství může ovlivňovat veřejné mínění a podpořit podporu restriktivních právních předpisů a dalších opatření.

Podle výzkumu Codrow et al. (2022) uskutečněném mezi mladistvými v Polsku, je až 75 % dospívajících lidí přesvědčeno, že člověk je největším nepřítelem a hrozbou pro přírodu. Tento trend se zejména projevuje u obyvatel velkých měst, kteří získávají své znalosti o přírodě převážně z televize a internetu (Bramer, 1998).

Kvůli omezenému prostoru, který média věnují myslivosti a ochraně přírody, je klíčové plně využívat všechny dostupné možnosti pro její prezentaci a propagaci (Stojanov et al, 2006). Myslivci by měli aktivně využívat média k šíření pozitivních informací o myslivosti a ke vzbuzení většího povědomí. To může zahrnovat poskytování tiskových zpráv, spolupráci s novináři a účast na rozhovorech. Důležité je zaměřit se na aspekty myslivosti, které mají přínos pro celou společnost (Horálek, 2004). Je zároveň důležité pochopit, že média mají svobodu ve výběru témat a způsobu jejich prezentace. Proto je důležité, aby myslivci aktivně komunikovali s médii, poskytovali jim relevantní informace a snažili se prezentovat mysliveckou činnost v dobrém světle.

3.4.3 Úloha osvěty a vzdělávání

„Prokázání toho, že myslivost vytváří sociální kapitál, rovněž zvýší její společenskou legitimitu“ (Peterson, 2004).

Whittaker et al. (2001) poukazují na to, že nedostatečná informovanost a neznalost o myslivosti mohou vést k vytváření předsudků a negativních postojů vůči lovu a myslivosti. Osvěta a různé vzdělávací aktivity jsou v tomto smyslu důležité, jelikož jejich prostřednictvím je možné předcházet této nedostatečné informovanosti a nedostatečnému porozumění role myslivosti. Dle Todd (1980) je velmi důležité poskytnout veřejnosti specifické vzdělávání ohledně důvodů a způsobů chovu zvěře, lovu a také důležitých faktů týkajících se života a smrti v přírodním prostředí. Osvěta a vzdělávací aktivity mohou napomoci zvýšit povědomí o myslivosti a zmírňovat předsudky, a dle Todd (1980) patří mezi klíčovou složku interakce se širokou veřejností. Je také důležité, aby sami myslivci hráli aktivní roli v osvětě a vzdělávání, prostřednictvím sdílení svých zkušeností, znalostí a vášně pro myslivost.

Podle Ryana et Shaw (2011) současné vzdělávací programy v Americe, jako například *Pass it On, Youth Outdoor Skills Camps* apod. mají významný dopad na zvýšení pozitivního povědomí o lovu. Tyto programy umožňují lidem, kteří nemají žádný předchozí vztah k myslivosti, seznámit se s myslivostí přímo se zkušenými myslivci a myslivkyněmi z praxe. Tyto programy nejenom umožňují novým zájemcům se seznámit s myslivostí a lovem, ale také jim poskytují možnost se aktivně zapojovat.

V České republice se datuje existence vzdělávacích programů již od roku 1959, kdy byl zahájen *kroužek mladých přátel přírody a myslivosti* (Muller et Hakel, 2003). V roce 1970 byla dále zavedena soutěž nazvaná *Zlatá srnčí trofej*. V současné době se mezi vzdělávací programy řadí i *lesní pedagogika*. Koncept lesní pedagogiky vznikl v šedesátých letech 20. století ve Spojených státech a brzy se rozšířil i do Evropy, v České republice se začal uplatňovat od konce devadesátých let (Lesy ČR, nedatováno). Lesní pedagogika představuje jednu z metod, která se věnuje osvětě v oblasti lesnictví a životního prostředí. Jejím cílem je předávat informace týkající se hospodaření a ekosystému lesa, přičemž je kladen důraz na zážitkový způsob učení, který je zprostředkován lesním pedagogem. Lesní pedagogika má za cíl přiblížit návštěvníkům lesa lesní ekosystém, principy trvale udržitelného lesního hospodářství, smysl a význam lesního hospodaření a všechny přínosy, které lesy lidem přinášejí. Od roku 2008 je také vysílána dokumentární série 1000 let české myslivosti, která se zaměřuje na historii a vývoj myslivosti v České republice od středověku do současnosti.

3.4.4 Přilákání nových myslivců

Jednou z hlavních výzev pro myslivost je v posledních letech každoroční klesající trend počtu jejich členů (Hansson-Froman et al., 2020). Toto snižování počtu myslivců je na jedné straně zapříčiněno stárnutím myslivecké komunity a na druhé straně nedostatečnému přílivu nových lidí (Massei et al., 2015). Z mysliveckých statistik došlo během 2 let od roku 2020 do roku 2022 k poklesu aktivních myslivců² přibližně o 1200 (z 90 033 na 88 793) a průměrný věk myslivců v České republice je v současné době přibližně 65 let (ÚHUL, 2022; Vaňous, 2022). Mezi příčiny poklesu patří také různé společenské změny, jako je urbanizace, stárnutí populace a změny životního stylu (Mehmood et al., 2003; Massei et al., 2015). Dle Decker et al. (2002) se jedná o celosvětově rostoucí problém. Někteří vnímají tento pokles jako součást širšího trendu snižujícího se zájmu o „přírodní“ formy rekreace (Pergams et Zaradic, 2008). Lotocký a Turek (2021) identifikují několik faktorů, které přispívají k tomuto poklesu – patří sem především nedostatečná ochota investovat čas do práce s mládeží a nedostatečná osvěta o důležitých funkcích myslivosti. Dle Thomas et al. (2007) jsou dalšími faktory například pocit nevnímavosti, či nedostatečná informovanost o lovu.

Zejména tak činnosti zaměřené na přilákání nových myslivců mohou být omezené, pokud jim chybí podpora veřejnosti (Enck et al., 2000). Většina výzkumů zaměřených na myslivost naznačuje, že účinným přístupem k náboru a udržení nových myslivců je pravděpodobně prostřednictvím podpory sdílení znalostí a propagace, což je známé jako osvěta (Ryan et Shaw, 2011). Z amerického výzkumu Responsive Management/National Shooting Sports Foundation (2008) vyplývá, že přibližně 80 % myslivců pochází z mysliveckých rodin, kde jsou lov a myslivost předávány jako „rodinná tradice“, zatímco 20 % lidí je k lovu přivedeno až během svých dvaceti let, zejména prostřednictvím přátel.

Vzhledem k poklesu počtu myslivců v Evropě je klíčové oslovit širší publikum a potenciální nové myslivce (Pojinger et al., 2021). Je nezbytné hledat způsoby, jak efektivně přilákat nové zájemce o myslivost a zároveň šířit podporu tohoto zájmu mezi veřejností.

² Skutečný počet osob (držitelů platných loveckých lístku) trvale vykonávajících v honitbě právo myslivosti za myslivecký rok (od období od 1.4 do 31.3. následujícího roku).

4 Metodika

Pro výzkum veřejného mínění byla zvolena kvantitativní forma výzkumu s cílem získat hlubší porozumění veřejnému mínění na vybrané aspekty. Hlavním nástrojem pro sběr dat je dotazník, jehož cílem je získat rozsáhlé množství odpovědí od respondentů.

4.1 Výzkumné otázky

Jaké faktory ovlivňují veřejné mínění o myslivosti a mysliveckých činnostech?

Jak se vnímání myslivosti liší na základě demografických faktorů?

Jaké jsou hlavní přínosy myslivosti pro společnost z pohledu veřejnosti?

Jaké jsou obavy, výhrady či stereotypy veřejnosti vůči myslivosti a jaký je jejich vliv na vnímání myslivosti?

Jaká je role osvěty a informačních kampaní myslivosti?

4.2 Výzkumné hypotézy

Hypotéza 1: Vztah mezi věkem a postojem k myslivosti

Hypotéza 2: Vztah mezi pohlavím a vnímáním myslivosti

Hypotéza 3: Vztah mezi velikostí bydliště a postojem k myslivosti

Hypotéza 4: Vztah úrovně dosaženého vzdělání a postojem k myslivosti

Hypotéza 5: Vztah mezi zájmem o problematiku životního prostředí a postojem k lovu

Hypotéza 6: Vztah přítomností myslivce v okolí a postojem k myslivosti

Hypotéza 7: Vztah mezi konzumací zvěřiny a postojem k lovu

Hypotéza 8: Vztah mezi postojem k myslivosti a postojem k lovu

4.3 Tvorba dotazníku

Začátek tohoto procesu spočíval ve vytvoření dotazníku, který vycházel na základě literární rešerše tak, aby co nejlépe odpovídal výzkumným cílům práce. Dotazník obsahoval jak uzavřené, tak otevřené otázky, aby poskytl co nejvíce relevantních informací. Před samotným sběrem dat bylo provedeno předběžné testování na malém vzorku respondentů. Tento krok umožnil identifikovat případné nedostatky v otázkách, nesrozumitelnosti formulací a problémy při vyplňování dotazníku. Na základě těchto zjištění byly provedeny nezbytné úpravy.

4.4 Sktruktura dotazníku

Dotazník obsahuje 29 otázek, které jsou systematicky rozděleny do sedmi okruhů, zohledňující specifické aspekty myslivosti. Tato struktura umožňuje systematický a komplexní přístup k analýze dat. Kompletní podoba dotazníku je přiložena v příloze 1.

Okruh č. 1: Úvodní otázky: Na samém začátku dotazníku byla zařazena otevřená otázka: „Co si představujete pod pojmem „myslivost“? Tato otázka má za cíl zjistit první dojem a povědomí respondentů o myslivosti. Otevřený charakter otázky umožní získat rozmanité a osobní perspektivy, které tvoří základ pro hlubší zkoumání veřejného vnímání této problematiky. Poté byly zařazeny kvótní otázky, týkající se aktivní účasti v myslivosti a zda-li mají ve svém blízkém okolí myslivce, kde respondent mohl vybrat pouze z možností „ano“ nebo „ne“.

Okruh č. 2: Osobní postoj: Tento okruh je věnován zkoumání osobních postojů respondentů k myslivosti. Tato část má za cíl identifikovat a porozumět individuálním názorům, etice a hodnotám spojeným s myslivostí. V tomto okruhu byly zařazeny také tvrzení, která se týkají stereotypů o myslivosti.

Okruh č. 3: Role myslivosti: Třetí okruh se zaměřuje na zkoumání role myslivosti v kontextu lovu, etiky a jejích obecných funkcí. Tato část detailně analyzuje přesvědčení respondentů týkající se metod a odpovědností spojených s myslivostí.

Okruh č. 4: Vnímání okolí: Okruh č. 4 se zaměřuje na zkoumání, jak veřejnost vnímá myslivost v kontextu mediální prezentace a jak toto vnímání ovlivňují celkový pohled na myslivost. Respondenti zde tak hodnotí, do jaké míry se domnívají, že médií zachycují skutečnou podstatu myslivosti.

Okruh č. 5: Role kulturní: Tato část se věnuje identifikaci kulturních aspektů spojených s myslivostí, tradicemi, historií a významu myslivosti v kultuře. V této části se zaměřujeme zejména na kulturní rozměry myslivosti a její význam v dané společnosti.

Okruh č. 6: Role osvěty: V této části analyzujeme, v jaké míře se respondenti setkávají s osvětou a jak osvěta ovlivňuje vnímání myslivosti ve veřejném prostoru.

Okruh č. 7: Demografické otázky: Tato část obsahuje otázky týkající se věku, pohlaví, bydliště a vzdělání, které jsou klíčové pro porozumění diverzity názorů a postojů veřejnosti k myslivosti. Odpovědi na demografické otázky budou analyzovány ve vztahu s odpověďmi na předchozí otázky, aby bylo možné identifikovat souvislosti mezi demografickými charakteristikami a postoji k myslivosti.

4.5 Sběr dat

Po sestavení a testování dotazníku byla zahájena fáze sběru dat. Respondenti byli osloveni náhodně s žádostí o vyplnění dotazníku, který byl distribuován prostřednictvím online platformy. Online metoda sběru dat byla doplněna osobním dotazováním respondentů pomocí papírových forem dotazníku a následným ručním zadáním dat do datového souboru. Samotný dotazník i následné zpracování dat bylo plně v souladu s nařízením GDPR, a to včetně anonymizace respondentů a ochrany jejich osobních údajů.

4.6 Analýza dat

Po ukončení sběru dat byla zahájena fáze analýzy, při níž byly odpovědi systematicky hodnoceny a interpretovány. Surová data byla převedena do excelového souboru a dále byla každá odpověď kódována³ pro následující analýzu. Ke každé odpovědi v rámci otázky byly přiřazeny numerické hodnoty (viz legenda). Následná analýza dat byla provedena pomocí statistického programu Mojavi.

Použité statistické metody:

1. *WordCloud* byl použit k prezentaci asociací ve formě slov či pojmů. Jedná se o vizuální prezentaci dat, která zobrazuje slova či pojmy na základě jejich frekvence výskytu. Čím častěji se konkrétní slovo v textu objevuje, tím větší je jeho zobrazení.
2. *Frekvenční analýza* byla použita k identifikaci nejčastěji uváděných odpovědí a absolutních a relativních četností v rámci každé otázky;
3. *Tematická analýza* byla použita u otázek s otevřenou možností odpovědi;
4. *Korelační analýza* byla použita pro hodnocení vztahu mezi dvěma proměnnými;
5. *Spearmanův koeficient* byl použit k měření síly vztahu při korelační analýze;
6. *Kontingenční tabulky s χ^2 testem nezávislosti* byly použity k analýze vztahu mezi dvěma kategoriálními proměnnými.

Výsledky byly interpretovány s ohledem na cíle studie. Pro lepší porozumění výsledkům byly použity vizualizační nástroje, jako jsou grafy a histogramy s cílem zvýraznit klíčové aspekty dat.

³ „Kódováním rozumíme přiřazení určitého (nejčastěji číselného) indexu každé otázce a každé alternativě (hodnotě) odpovědi, do které jsme otázku kategorizovali“ Miroslav Foret (2003, s. 64).

4.7 Limitace výzkumu

Výzkum čelil několika významným omezením, která mohou ovlivnit interpretaci získaných dat. Jedním z klíčových faktorů je počet respondentů. Vzhledem k rozsahu bakalářské práce bylo doporučeno počet 500 respondentů.

Věková skladba respondentů je dalším faktorem, který ovlivnil průběh výzkumu. Většina respondentů zjištěných v průzkumu spadá do věkové kategorie 20-29 let, což představuje 55 % celkového vzorku.

Další limitací bylo zahrnutí respondentů ve věku nad 60 let. Tato věková skupina ve výsledcích zahrnuje pouze 6 % z celkového počtu respondentů, dle dat ČSÚ tak tato věková skupina tvoří 26 % obyvatel České republiky. Důležitým faktorem je to, že tato věková skupina mnohdy nemá možnost online vyplnění dotazníku, který byl vzhledem k potřebnému počtu respondentů primárně využíván. V tomto případě tak bylo využito i sběru dat prostřednictvím papírových dotazníků. Tato metoda byla časově náročnější a ovlivnila tak i jejich ochotu k účasti.

I přes tyto identifikované limitace, věřím, že zjištění této práce poskytnou cenný přínos k dané problematice. Je důležité brát v úvahu tyto faktory při interpretaci výsledků.

5 Výsledky

5.1 Vzorek výzkumu: okruh 6

Celkový počet respondentů dosáhl čísla 502, avšak 26 odpovědí bylo vyřazeno z důvodu více chybějících odpovědí. Toto vyřazení mělo za následek snížení počtu analyzovaných dat na 476.

Respondenti byli rozděleni do dvou skupin: respondenti aktivně věnující se myslivosti a veřejnost (respondenti neaktivně se věnující myslivosti). Pouze 45 respondentů se identifikovalo jako myslivci a byli analyzováni zvlášť od ostatních respondentů, kteří se neaktivně věnují myslivosti, aby jejich odpovědi neovlivnily celkové výsledky. Toto rozdělení umožnilo zkoumat specifické postoje, chování a zkušenosti myslivců a srovnat je s ostatními respondenty.

V následujících tabulkách jsou uvedeny informace o relativním rozdělení respondentů podle určitých charakteristik v porovnání s procentuálním zastoupením stejných skupin v České republice. Tabulka č. 1 zobrazuje relativní rozdělení respondentů podle pohlaví, tabulka č. 2 je rozdělena dle věkových skupin, tabulka č. 3 prezentuje relativní rozdělení podle stupně vzdělání a tabulka č. 4 ukazuje relativní rozdělení podle velikosti obce ve srovnání s hodnotami zastoupení v České republice.

Pohlaví	Absolutní četnost	Relativní četnost	Procentuální zastoupení v ČR dle ČSÚ	Rozdíl
Žena	270	63%	51%	+23%
Muž	153	35%	49%	-14%
Nechci uvádět	8	2%		
Celkem	431	98%		

Tabulka 1: Analýza pohlaví respondentů (absolutní a relativní četnost a rozdíl v porovnání s průměrnými údaji v České republice. Zdroj ČSÚ.

Věk dle věk. Skupin	Absolutní četnost	Relativní četnost	Procentuální zastoupení v ČR dle ČSÚ	Rozdíl
0-19 let	29	7%	22%	-16%
20-29 let	235	55%	10%	+46%
30-39 let	73	17%	13%	+4%
40-49 let	46	11%	16%	-6%
50-59 let	16	4%	13%	-9%
nad 60 let	31	7%	26%	-19%
Suma	430	100%		

Tabulka 2: Analýza věku respondentů (absolutní a relativní četnost a rozdíl v porovnání s průměrnými údaji v České republice. Zdroj ČSÚ.

Stupeň vzdělání	Absolutní četnost	Relativní četnost	Procentuální zastoupení v ČR dle ČSÚ	Rozdíl
Bez vzdělání nebo neúplné základní vzdělání	0	0%	0,7%	
Základní vzdělání	26	6%	13,3%	-7,3%
Středoškolské bez maturity	37	9%	32,9%	-24%
Ne	176	41%	32,8%	+11,8%
Vyšší odborné	29	7%	1,7%	-4,3%
Vysokoškolské – bakalářský titul	98	23%	18,80%	+20%
Vysokoškolské – magisterský titul	61	14%		
Vysokoškolské – doktorský titul nebo vyšší	4	1%		
Suma	430	100%		

Tabulka 3: Analýza stupně vzdělání respondentů (absolutní a relativní četnost a rozdíl v porovnání s průměrnými údaji v České republice. Zdroj ČSÚ.

Bydliště	Absolutní četnost	Relativní četnost	Procentuální zastoupení v ČR dle ČSÚ	Rozdíl
Do 2 000 obyvatel	115	27%	48,60%	+0,40%
2 000 - 10 000 obyvatel	96	22%		
10 000 - 50 000 obyvatel	89	21%	21,30%	
50 000 - 100 000 obyvatel	46	11%	7,60%	+4%
Nad 100 000 obyvatel	84	20%	22,50%	-2,5%
Suma	430	100%		

Tabulka 4: Analýza bydliště dle velikosti obce respondentů (absolutní a relativní četnost a rozdíl v porovnání s průměrnými údaji v České republice. Zdroj ČSÚ.

5.2 Okruh 1: Úvodní otázky

Otázka č. 1: *Co Vás jako první napadne, když se řekne pojem „myslivost“?*

První otázka dotazníku se zaměřovala na zkoumání asociací spojených s myslivostí.

Respondenti měli možnost otevřené otázky tak, aby

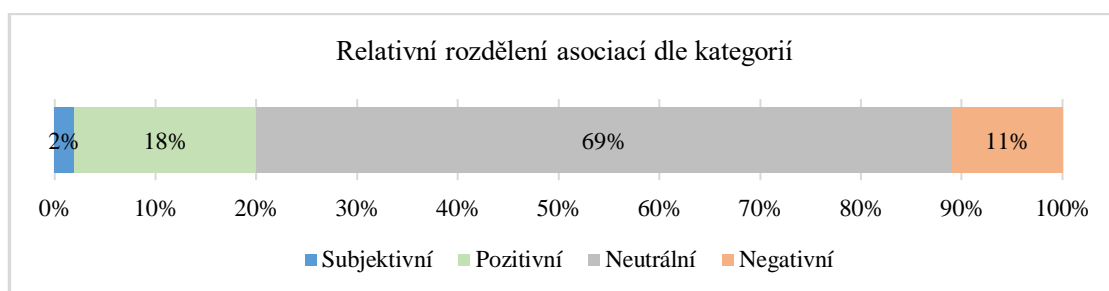
A jejich odpovědi byly následně klasifikovány do čtyř hlavních kategorií:

- 1) Pozitivní asociace (např. slova obsahující *péče, ochrana, starost* apod.);
- 2) Neutrální asociace (např. *les, zvěř, zbraň, myslivec, koníček, zelená* apod.);
- 3) Negativní asociace (např. *vrah, vražda, alkohol, arogance* apod.);
- 4) Subjektivní asociace (např. osobní vzpomínky: *děda, film* apod.).

Data byla ručně vyhodnocena dle tematické analýzy. Frekvence slov dle kategorií je zaznamenána v tabulce 5 a obrázek 1 tak zobrazuje relativní rozložení odpovědí dle jednotlivých kategorií.

Kategorie	Absolutní četnost	Relativní četnost
Subjektivní	10	2%
Pozitivní	79	18%
Neutrální	308	69%
Negativní	48	11%
Celkem	445	100%

Tabulka 5: Otázka č. 1 - Frekvence slov dle kategorií

Obrázek 1: Otázka č. 1 - relativní rozdělení asociací dle kategorií

Nejvíce zastoupenou kategorií byla kategorie asociací neutrální (69 %), dále pozitivní (18 %), negativní (11 %) a subjektivní (2 %). V pozitivních asociacích respondenti zdůraznili péči o přírodu, ochranu přírody a zvěře a tradice myslivosti. Neutrální asociace zahrnovaly převážně objektivní pojmy spojené s myslivostí a přírodou. Na druhé straně negativní asociace reflektovaly kritiku a nežádoucí jevy spojené s myslivostí, jako je například alkohol, a porušování zákonů ochrany přírody. Subjektivní asociace obsahovaly osobní vzpomínky a

pocity spojené s myslivostí. Data byla vizualizována pomocí WorldCloud, která dále zobrazuje četnost výskytu jednotlivých slov ve zpětné vazbě respondentů.

Subjektivní asociace

Tato kategorie asociací je zastoupena 10 pojmy, což představuje 2 % z celkového počtu. Do této kategorie byla zařazena slova, která jsou v tomto kontextu považována za subjektivní, jelikož se jedná o osobní vztah či emocionální přesah. Jedná se například o slova jako „*děda*“, „*kamarád*“, „*táta*“, „*můj taťka*“ či „*strýc*“. Dále jsou zde zastoupena i specifická pojmenování jako je „*Krakonoš*“, „*Krakonošské pohádka*“ a „*Tomáš Holý – film na jezevčí skále*“, která odkazují na konkrétní osobnosti či filmy a mají stejně tak subjektivní povahu.

Pozitivní asociace

Do kategorie pozitivních asociací bylo zařazeno 79 pojmů, tedy 18 % z celkového počtu. Tato kategorie vyjadřuje pozitivní aspekty spojené s myslivostí a péčí o přírodu. Mezi zaznamenanými pojmy nalezneme opakující se motivy jako je „*péče o zvěř*“, která je vyjádřena různými způsoby. Také jsou zde zmíněny termíny jako je „*kontrola nad zvěří v lese*“, „*cílevědomé hospodaření se zvěří*“ a „*ochrana lesa a zvěře*“, což představuje udržitelnost ekologické rovnováhy a péči o ni. Mezi pozitivní prvky byly zařazeny i tradice spojené s péčí o přírodu, které jsou vnímány jako důležitá část kulturního dědictví. V neposlední řadě zde byly zahrnuty i pojmy jako „*krása*“ či „*zážitek*“.

Neutrální asociace

Tato kategorie je nejvíce zastoupenou kategorií s celkovým počtem 308 záznamů, což představuje 69 % všech zaznamenaných odpovědí. Do této kategorie byly zahrnuty neutrální či objektivní popisy, fakta, či pojmy bez výrazného pozitivního či negativního postoje. Mezi zaznamenanými pojmy jsou opakující se motivy, jako jsou „*myslivec*“, „*lov*“ a „*hajný*“. Zároveň jsou zde zaznamenané i pojmy spojené s loveckou výstrojí a činností, jako jsou „*puška*“, „*střelba*“, „*flinta*“ a „*trofeje*“.

Neutrální asociace

Mezi negativní asociace bylo zařazeno 48 pojmů, tedy 11 % z celkového počtu. Tato kategorie vyjadřuje negativní aspekty spojené s myslivostí, často v podobě kritiky, nesouhlasu či nežádoucích jevů z pohledu respondentů. Tyto pojmy tak vyjadřují negativní postoj k myslivosti, přičemž zdůrazňují různé negativní aspekty. Některé zaznamenané pojmy jako například „*ožrala v hubertusu s puškou*“, „*banda arogantních, ožralých id**tů*“ či „*opilci*“

naznačují spojení myslivců s alkoholem a nezodpovědným chováním. Mezi další zařazené pojmy patří i „vrah“, „vraždění zvířat“ nebo „pytlačení“, které vyjadřují kritiku zabíjení zvěře a porušování zákonů ochrany přírody.

Data byla ručně vyhodnocena a následně vizualizována pomocí WordCloud.⁴

Obrázek 2: Otázka č. 1 - Zobrazení asociací v podobě WordCloud pomocí <https://simplewordcloud.com/>

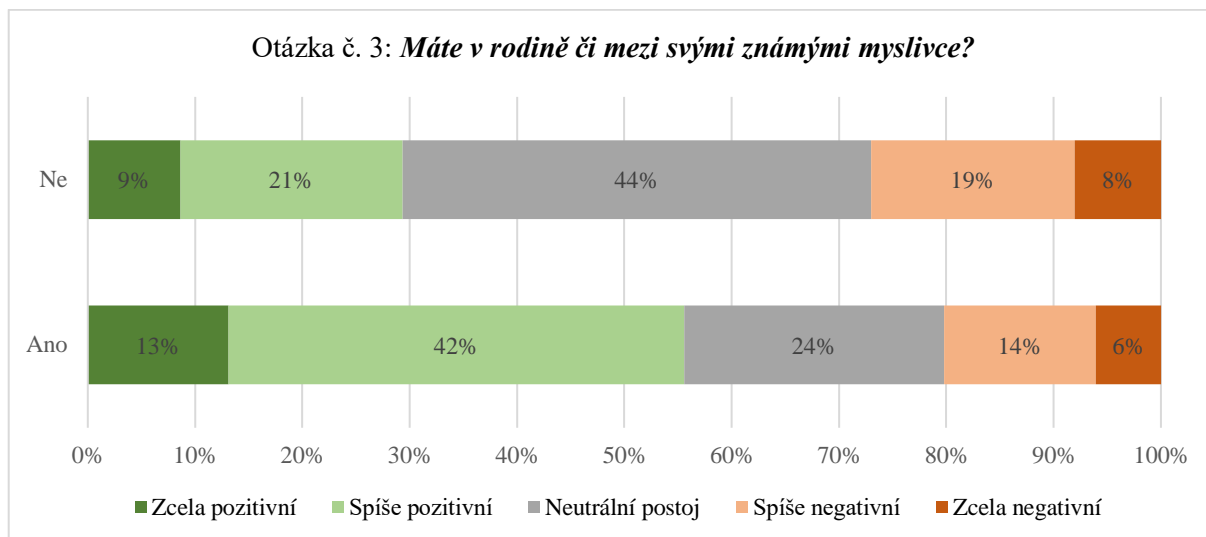
Otázka č. 2: *Věnujete se aktivně myslivosti?*

Tato otázka se zaměřovala na aktivní účast respondentů v myslivosti. Ti, kteří odpověděli kladně (tj. aktivně se věnují myslivosti), jsou podrobněji samostatně analyzováni v samostatné kapitole 5.8 - Lidé věnující se aktivně myslivosti na straně **Error! Bookmark not defined.**

⁴ Jedná se o vizuální prezentaci dat, která zobrazuje slova či pojmy na základě jejich frekvence výskytu. Čím častěji se konkrétní slovo v textu objevuje, tím větší je jeho zobrazení.

Otázka č. 3: *Máte v rodině či mezi svými známými myslivce?*

58 % respondentů uvedlo, že mají v rodině nebo mezi svými známými někoho, kdo se zabývá myslivostí. Obrázek 3 prezentuje odpovědi na tuto otázku a následně jejich postoj k myslivosti.

Obrázek 3: *Vztah mezi postojem k myslivosti a otázkou č. 3*

Respondenti bez myslivce v rodině nebo mezi svými známými

Nejčastější odpovědí byl neutrální postoj k myslivosti, který vyjadřuje 44 % z celkového počtu respondentů v této skupině. Druhou nejčastější odpovědí byl spíše pozitivní postoj k myslivosti (21 %), následovaný spíše negativním postojem (19 %). Zcela pozitivní a zcela negativní postoje jsou v této kategorii méně časté, přičemž zcela pozitivní je zastoupen 14 % a zcela negativní postoj nejméně (8 %).

Respondenti s myslivci v rodině nebo mezi svými známými

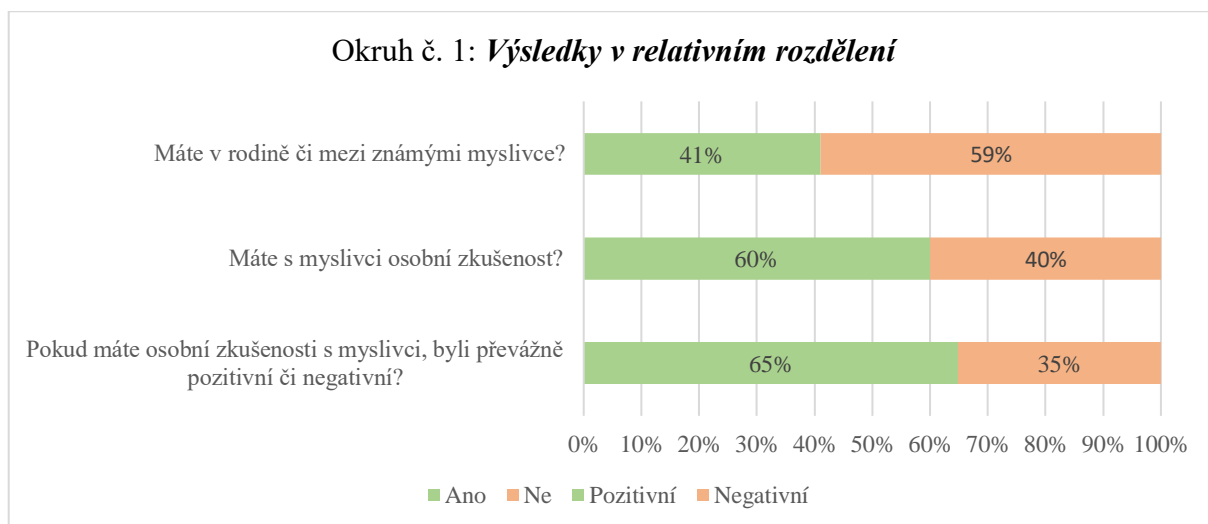
Nejčastější odpovědí v této skupině respondentů byl spíše pozitivní postoj k myslivosti, zastávaný 42 % z celkového počtu. Druhým nejčastějším postojem je neutrální (24 %), následovaný spíše negativním (14 %). Zcela pozitivní a zcela negativní postoj jsou znovu méně časté, zcela pozitivní postoj byl zaznamenán u 13 % respondentů a zcela negativní u 6 % respondentů.

Tato analýza naznačuje, že přítomnost myslivce v rodině nebo mezi známými může ovlivnit postoj jednotlivců k myslivosti. Respondenti s myslivcem ve svém blízkém okolí vykazují tendenci k pozitivnějšímu postoji k myslivosti než respondenti, kteří tyto vazby nemají. **Tento vztah je dále analyzován v hypotéze 6.**

Otázka č. 4: ***Pokud máte osobní zkušenost s myslivci, byla pozitivní či negativní?***

Z celkového počtu respondentů 40 % z nich uvedlo, že nemá žádné zkušenosti s myslivci.

Z těch, co zkušenosti s myslivci měli, označilo celkem 65 % respondentů své zkušenosti jako pozitivní, zatímco 35 % z nich označilo tuto zkušenost jako negativní. Tato data viz obrázek 4 naznačují, že většina lidí, kteří přišli do kontaktu s myslivci, vnímá tuto interakci jako pozitivní.

Obrázek 4: Otázka č. 4 - relativní četnost odpovědí

V následující otázce č. 5 měli respondenti možnost otevřené odpovědi a mohli tak uvést své negativní zkušenosti s myslivci. Odpovědi byly následně analyzovány pomocí tematické analýzy.

Otázka č. 5: ***Máte nějaké obavy či výhrady vůči myslivosti? Případně negativní osobní zkušenost?***

Tato otázka zaznamenala celkem 131 odpovědí z celkového počtu. Nejčastěji zmíněné odpovědi byly podrobně popsány a rozřazeny do kategorie, která odpovídala tématu, a jsou zde uvedeny některé ilustrující příklady.

1. Obavy respondentů ohledně zastřelení domácích zvířat

Tato kategorie obsahuje obavy respondentů ohledně toho, že jejich domácí zvířata, zejména psi, mohou být omylem zastřeleni myslivci. Toto téma se v respondencích objevilo celkem 26 krát.

- 1) Majitelé domácích zvířat vyjádřili svou obavu, že jejich zvířata mohou být zastřelena myslivci:

„Jsem majitelka psa, takže mým jediným strachem je, že mi nedopatřením myslivec psa zastřelí.“

- 2) V této kategorii respondenti zmínily i konkrétní případy, kdy jim bylo myslivci vyhrožováno, že jim zastřelí psa;

„Pokud máte psa, i na vodítku nebo na cestě u sebe, jsou většinou sprostí a vyhrožují jeho zastřelením.“

„Ano, již několikrát mi bylo myslivci vyhrožováno, že mi zastřelí psa.“

- 3) Jsou zmíněny i situace, kdy myslivci využili střelby do vzduchu, aby zastrašili

„Výhrůžky zastřelením psa, jiný střílel do vzduchu, aby nás dostal z honitby (cesty)“

- 4) Byly zmíněny i situace, kdy došlo k tomu, že myslivec psa omylem zastřelil;

„Bojím se, že někdo omylem zastřelí mě nebo mého psa, když jsme na vandru. Jednou už mi po psovi stříleli. A mým známým psa zastřelili, když spali a on byl uvázaný kousek od nich u stromu.“

- 5) Respondenti ohledně tohoto tématu zmínili i média, prostřednictvím kterých jsou často zprostředkovány případy, kdy dochází k zastřelení domácích zvířat;

„Několikrát jsem viděla ve zprávách, že myslivec někomu zastřelil psa“.

„Jakože v médiích je často psáno, jak nějaký myslivec zastřelil někomu psa, ale má osobní zkušenost s myslivci byla zatím vždy pozitivní.“

2. Obavy týkající se etiky lovu (zabíjení zvířat, chráněné druhy)

Do této kategorie jsou zahrnuty obavy respondentů týkající se etických aspektů lovu zvěře. Z odpovědí lze vyčíst následující témata:

- 1) Respondenti vyjadřují obavy z nelegálního lovu chráněných zvířat;

"Obavy - zabíjení chráněných druhů některými myslivci".

- 2) Někteří respondenti zmiňují i nepochopení s tím, že někdo dokáže zastřelit zvíře, což je v rozporu s jejich přesvědčením;

"Nechápu nikoho, kdo zabíjí jako sport".

„U většiny myslivců mám pocit, že převažuje chuť zabít před touhou chránit zvířata a pomáhat jim..“

"Zabíjí zvířata jen tak, pro radost".

- 3) Jsou zde uvedeny i konkrétní příklady nelegálních způsobů lovu, jako je lov dravců či používání pastí, či norování;

"Ano. Střílení lišek, trávení dravců, nedovolené používání pastí."

"Jsem proti lovu norováním, je to nehumánní způsob lovu".

3. Obavy ohledně bezpečnosti střelby

- 1) Respondenti vyjadřují obavy ohledně případů, kdy myslivec střílel na neobeznaný cíl;

„Nelíbí se mi, že je hodně případů, kdy myslivec střílel na cíl, u kterého si nebyl jistý, že je to lesní zvěř.“

- 2) Někteří respondenti vyjadřují nesouhlas s bezpečností zacházení se zbraněmi;

„Nelíbí se mi jejich práce se zbraní“

4. Stereotypizace ohledně alkoholu

Tato kategorie reflektuje obavy respondentů ohledně bezpečnosti a rizik spojených s konzumací alkoholu během mysliveckých akcí.

- 1) Stereotypizace – toto téma ukazuje, že existuje poměrně rozšířený stereotypní názor na myslivce jako na osoby, které jsou často spojovány s tendencí ke konzumaci alkoholu. Tato představa může být vnímána jako neobjektivní, ale může odrážet určité vnímání myslivců ve společnosti:

„Stereotypně si pod myslivcem představím důchodce holdujícího alkoholu“

- 2) Jsou zde zmíněny i obavy ohledně konzumace alkoholu během mysliveckých akcí;

"Myslivecké akce bývají spojeny s nadměrnou konzumací alkoholu, což není bezpečné."

- 3) Respondenti uvádí, že konzumace alkoholu není v tomto prostředí, kde se zachází se zbraněmi, není bezpečná:

"Nelíbí se mi, že někteří používají zbraň a pijí alkohol"

5. Nedostatečná profesionální etika a obavy o nedostatečné vzdělanosti myslivců

Tato kategorie obsahuje různé negativní aspekty spojené s chováním a praktikami některých myslivců:

- 1) Někteří respondenti vidí problém v nedostatečné organizaci lidí v myslivosti;
- 2) Vyjadřují nesouhlas s hrubým chováním některých myslivců;
- 3) Mají obavy z nedostatečného vzdělání a profesionálního přístupu;
- 4) Někteří respondenti uvádějí negativní osobní zkušenosti s neprofesionálním přístupem některých myslivců.

„Vůči myslivosti ne. Spíše vůči jednání některých myslivců, kteří porušují tradice, zákony nebo pravidla slušného chování.“

6. Vliv médií a sociálních sítí

Tato kategorie obav ohledně myslivosti reflektuje rozmanité aspekty zprostředkované médi:

- 1) Respondenti uvádí obavy a nedůvěru vůči myslivcům na základě zpráv o incidentech, kdy myslivec zastřelil psa. Zároveň však někteří respondenti uvádí, že i přes to jsou jejich zkušenosti pozitivní.

„Několikrát jsem viděla ve zprávách, že myslivec někomu zastřelil psa“.

„Jakože v médiích je často psáno, jak nějaký myslivec zastřelil někomu psa, ale má osobní zkušenost s myslivci byla zatím vždy pozitivní.“

„Ze zpráv, když se dostanou do zóny pro myslivce psi či jiná zvířata nebo lidé, kteří jsou zranění.“

- 2) V odpovědích byla zmíněna i nedostatečná komunikace a veřejnosti ze strany myslivců. To může vést k nedorozuměním a špatnému vnímání. Někteří respondenti rovněž zmiňují, že si svůj názor tvoří na základě různých zpráv, což poukazuje na možný vliv médií na formování veřejného mínění:

„Špatná komunikace a prezentace veřejnosti.“

„Ano, čtu různé zprávy a škatulkuji si to.“

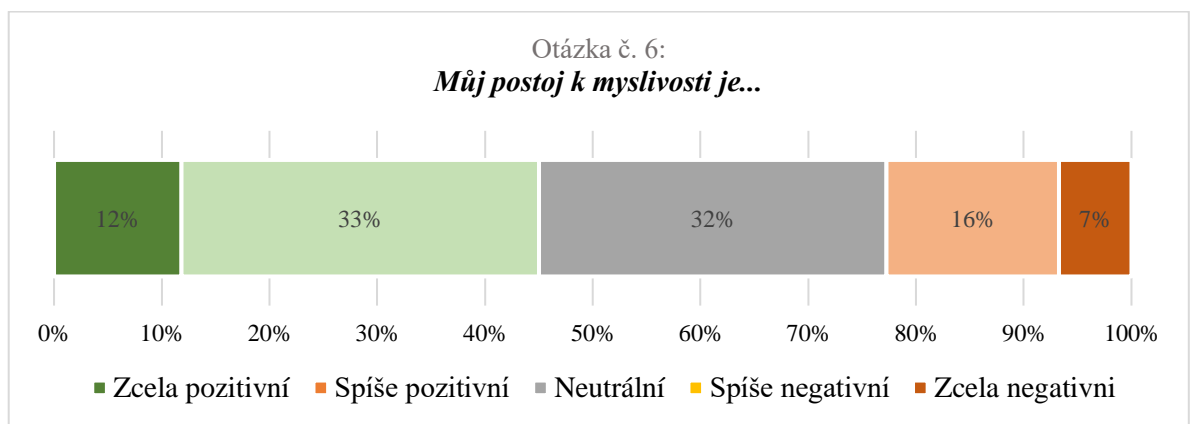
- 3) Jsou zde uvedeny i názory, kdy respondenti nesouhlasí či mají odpor k chování některých myslivců na sociálních sítích, kde se prezentují jako lidé, pro které je lov především zábavou:

„Zejména ze sociálních sítí, kde vystupují jako duševní mrzáci, pro které je lov hlavně zábava.“

5.3 Okruh 2: Osobní postoj k myslivosti

Otázka č. 6: *Jaký je Váš postoj k myslivosti?*

Obrázek 5 zobrazuje relativní četnost odpovědí respondentů ohledně toho, jaký je jejich postoj k myslivosti. Téměř polovina respondentů (45 %) vyjádřila, že k myslivosti zaujímá pozitivní postoj (12 % zcela pozitivní; 33 % spíše pozitivní). Téměř třetina respondentů (32 %) vyjádřila k této otázce neutrální postoj. Nejméně četnou odpovědí je tak negativní postoj k myslivosti, který vyjádřilo 23 % respondentů (16 % spíše negativní; 7 % zcela negativní). Tento výsledek může naznačovat, že myslivost jako činnost může být vnímána převážně jako přijatelná či dokonce pozitivní.

Obrázek 5: Otázka č. 6 - relativní rozložení odpovědí

Analýza postojů k myslivosti v souvislosti s dalšími otázkami bude provedena v rámci několika hypotéz v kapitole 5.9 – *Výzkumné hypotézy*. Zejména tak vztah postojů s demografickými charakteristikami, jako je pohlaví, věk, nejvyšší dosažené vzdělání a velikost bydliště. V rámci hypotéz bude analyzován také vztah mezi postojem k myslivosti a postojem k lovu. Tato analýza bude sloužit k ověření síly vztahu mezi těmito dvěma proměnnými. Tedy zda-li respondenti s pozitivním postojem k myslivosti vykazují tendenci mít také pozitivní postoj k lovu, a naopak.

Otázka č. 7: Zamyslete se, kdo nejvíce ovlivňuje Váš názor na myslivost.

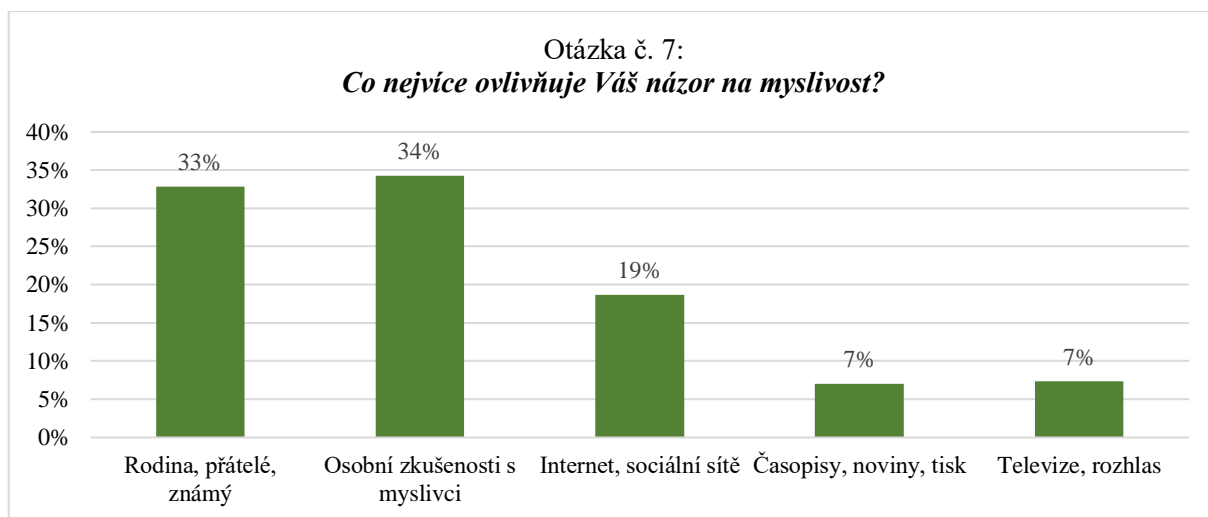
Cílem této otázky bylo zjistit, jaké faktory nejvíce ovlivňují názory a postoje respondentů na myslivost. Respondenti měli možnost označit jeden či více možných vlivů z nabízených možností. Obrázek 6 zobrazuje procentuální četnost každé kategorie.

Z výsledků průzkumu vyplývá, že nejvíce zastoupené odpovědi jsou spojeny s osobními zkušenostmi s myslivci, což tvořilo třetinu (34 %) z celkových odpovědí. Tento výsledek zdůrazňuje vliv osobních interakcí a zkušeností s myslivci v jejich blízkém okolí na formování jejich názorů.

Druhým nejčastěji uváděným faktorem jsou přátelé a známí, kteří ovlivňují názory 33 % respondentů. To naznačuje, že lidé z blízkého okolí hrají také významnou roli při formování postojů k myslivosti.

Na třetím místě se umístil internet a sociální sítě, které ovlivňovaly názory 19 % respondentů. To ukazuje rostoucí vliv online prostředí a sociálních sítí jako zdrojů informací a diskuzí o myslivosti.

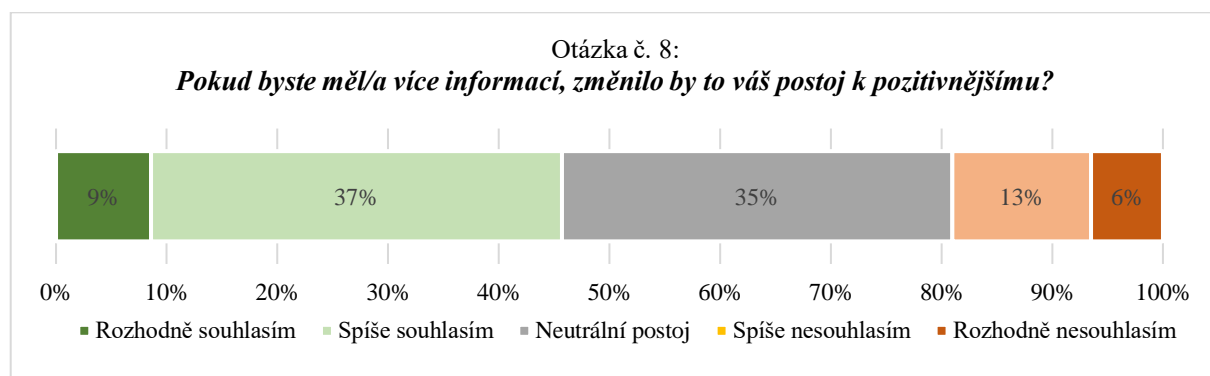
Mezi méně významné vlivy s relativní četností 7 % patří tradiční média, jako je televize, rozhlas a časopisy, noviny a tisk. To naznačuje, že tyto kanály možná nehrají tak významnou roli při formování názorů respondentů na myslivost a respondenti dávají větší váhu osobním zkušenostem.

Obrázek 6: Otázka č. 7 – Faktory ovlivňující názor na myslivost

Otázka č. 8: ***Pokud byste měl/a více informací o myslivosti, změnilo by to Váš postoj k pozitivnějšímu?***

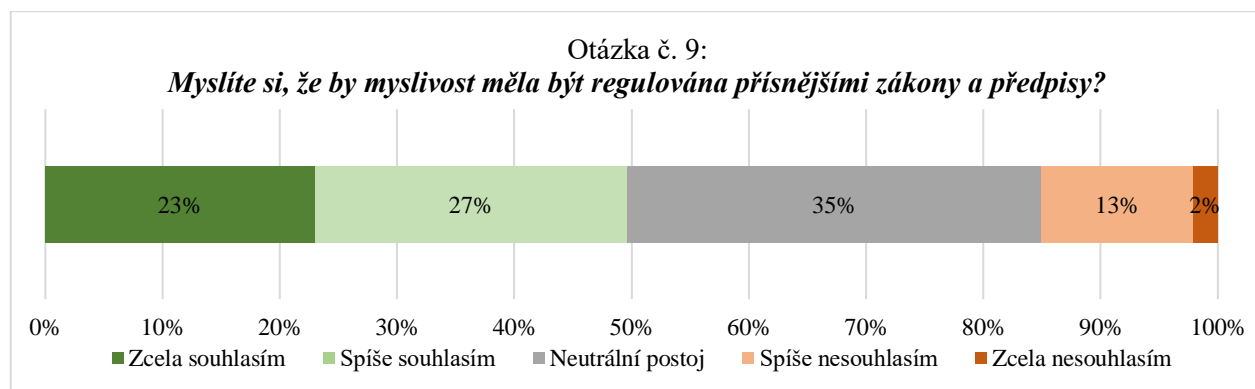
Tato otázka vychází z výzkumu provedeného Campbell et Mackay (2009), kteří ve své studii zjistili, že lidé, kteří se myslivosti nevěnují, by uvítali více informací, které by jim umožnily lépe porozumět této problematice a lépe se zapojit do diskusí. Následující obrázek 7 zobrazuje relativní četnost odpovědí. Kladně na tuto otázku odpovědělo celkem 44 % respondentů (8 % rozhodně souhlasí; 36 % spíše souhlasí). Neutrální postoj k této otázce vyjádřilo 36 % respondentů. S tvrzením nesouhlasilo 20 % respondentů (13 % spíše nesouhlasí; 7 % rozhodně nesouhlasí). Výsledky tak naznačují, že získání více informací by mohlo být klíčové pro formování názoru těch, kteří se myslivosti nevěnují.

Obrázek 7: Otázka č. 8 – relativní četnost odpovědí

Otázka č. 9: ***Myslíte si, že by myslivost měla být regulována přísnějšími zákony a předpisy?***

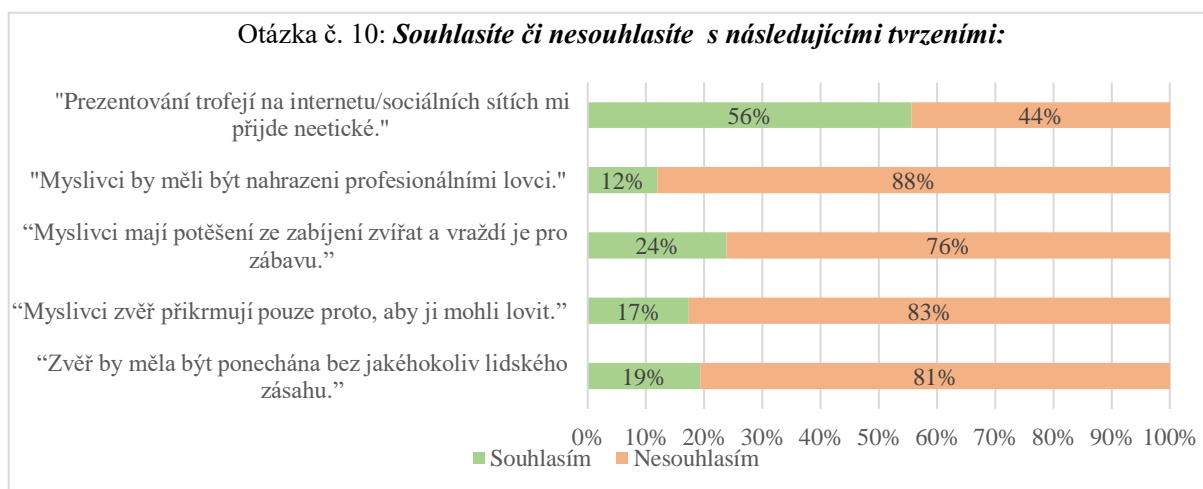
Největší část respondentů, a to 35 %, zaujala k tomuto tvrzení neutrální postoj. Téměř čtvrtina respondentů (23 %), vyjádřila zcela pozitivní souhlas k tomuto opatření, a dalších čtvrtina (37 %) se k němu staví spíše pozitivně. Naopak 13 % respondentů má spíše negativní postoj a pouze 2 % respondentů se k této formě regulace staví zcela negativně. Převážná část respondentů buď podporuje či zaujímá neutrální postoj k přísnější regulaci myslivosti viz obrázek 8.

Obrázek 8: Otázka č. 9 - relativní četnost odpovědí

Otázka č. 10: *Uved'te, zda-li souhlasíte či nesouhlasíte s následujícími tvrzeními.*

Tato otázka je zaměřena na některé aspekty či stereotypy spojené s myslivostí. Z výsledků, které prezentuje obrázek 9 je patrné, že různé stereotypy o myslivcích.

Obrázek 9: Otázka č. 10 - relativní četnost odpovědí

10. 1. "Zvěř by měla být ponechána bez jakéhokoliv lidského zásahu."

S tímto tvrzením souhlasí pouze 19 % respondentů, zatímco většina (81 %) nesouhlasí. To naznačuje, že většina respondentů podporuje určitou formu lidského zásahu v péči o zvěř.

10.2. „Myslivci zvěř přikrmují pouze proto, aby ji mohli lovit.“

Podobně jako v předchozím případě s tímto tvrzením souhlasí pouze 18 % respondentů, což naznačuje, že většina respondentů přikrmování zvěře nevnímá pouze jako prostředek pro lov.

10.3. Myslivci mají potěšení ze zabíjení zvířat a vraždí je pro zábavu."

S tímto stereotypem souhlasí téměř čtvrtina respondentů (24 %), zatímco tři čtvrtiny (76 %) nesouhlasí. Většina respondentů tak nepovažují myslivost a spjatý lov zvěře za aktivitu provozovanou pouze za účelem zábavy.

10.4. „Myslivci by měli být nahrazeni profesionálními lovci.“

Pouze 12 % respondentů s tímto tvrzením souhlasí, což naznačuje, že většina nepovažuje za vhodné naradit myslivce profesionálními lovci.

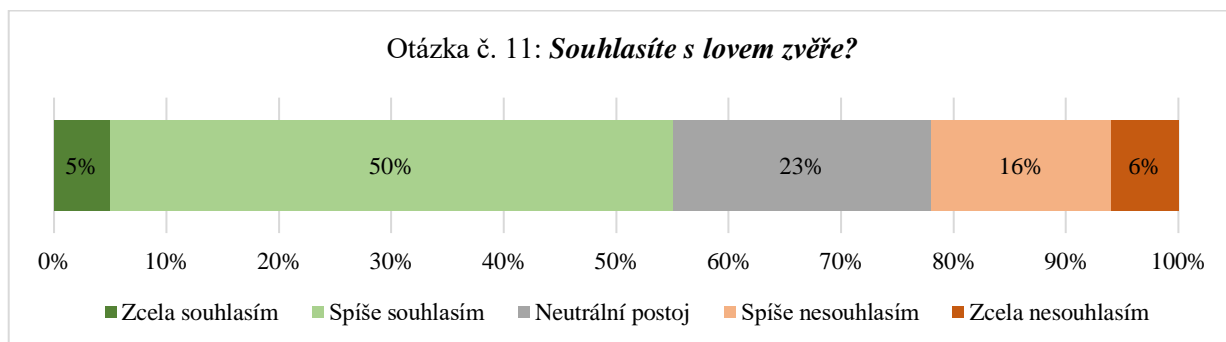
10.5. „Prezentování trofejí na internetu/sociálních sítích mi přijde neetické.“

Toto tvrzení vzbudilo mezi respondenti největší kontroverzi. Z výsledků je zřejmé, že s tímto tvrzením vyjádřilo svůj souhlas 58 % respondentů, většina respondentů tak má negativní postoj ke zveřejňování trofejí na online platformách. Tento výsledek odhaluje rozšířený pocit, že takovéto jednání není v souladu s etikou nebo že prezentace těchto loveckých úspěchů na sociálních sítích může být vnímána jako nevhodné či neetické chování.

5.4 Okruh 3: Role myslivosti

Otázka č. 11: *Souhlasíte s lovem zvěře?*

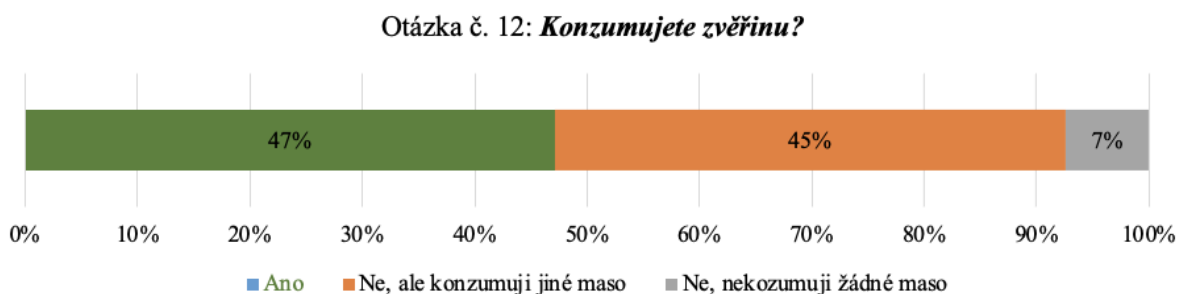
Tato otázka se týká postoje respondentů k lovu zvěře, výsledky prezentuje obrázek 10. Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že nadpoloviční většina respondentů (55 %) vyjádřila nějakou formu souhlasu s lovem zvěře, konkrétně tak polovina respondentů s lovem zvěře spíše souhlasí a 5 % zcela souhlasí. Naopak menší část respondentů (23 %) zaujímá k této otázce neutrální postoj. Méně respondentů (22 %), tedy téměř čtvrtina vyjádřila k lovu zvěře nesouhlas, konkrétně 16 % spíše nesouhlasí a 6 % s lovem zcela nesouhlasí. Celkově tak lze konstatovat, že většina respondentů lov zvěře podporuje, ikdyž existuje určité procento těch, kteří se s tímto názorem neztotožňují.

Obrázek 10: Otázka č. 11 - relativní četnost odpovědí

Otázka č. 12: *Konzumujete zvěřinu?*

Z výsledků viz obrázek 11 vyplývá, že největší část respondentů (47 %) konzumuje zvěřinu. Další velká část (45 %) zvěřinu nekonzumuje, ale přesto konzumují jiné druhy masa. Pouze menší část (7 %) uvádí, že nekonzumuje žádné maso. Vztah mezi konzumací zvěřiny a postojem k lovu je dále analyzován v hypotéze č. 7.

Obrázek 11: Otázka č. 12 - relativní četnost odpovědí

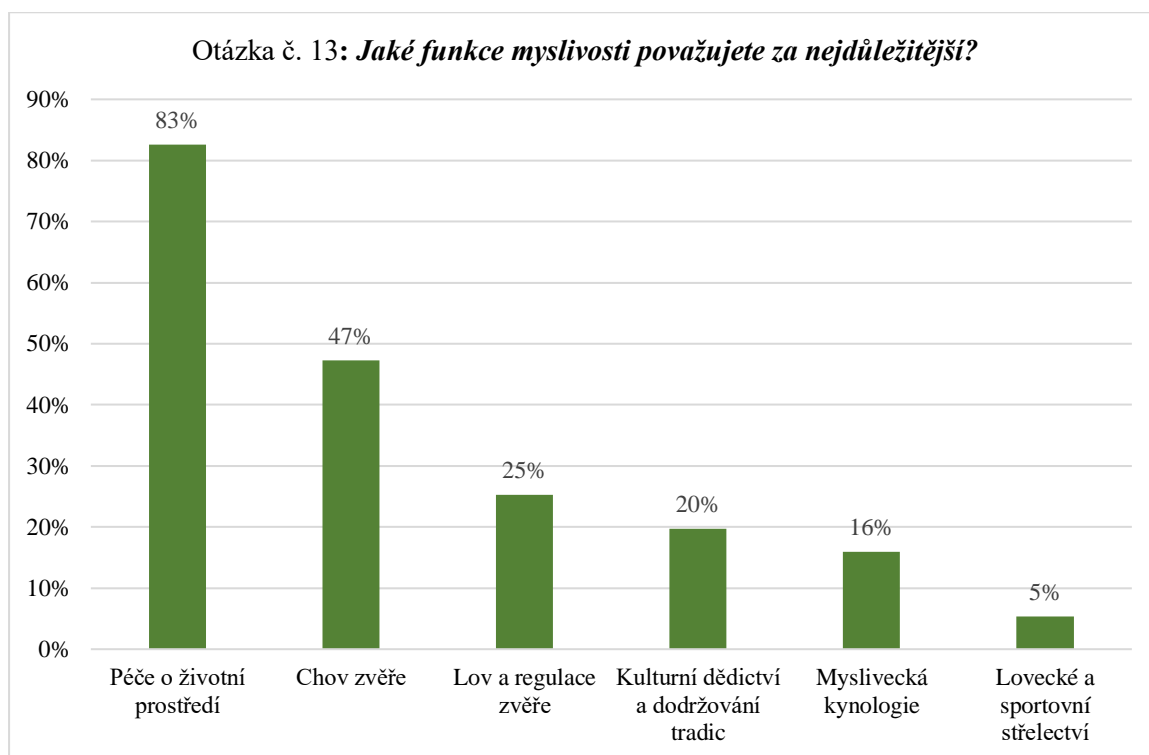
Otázka č. 13: *Jaké funkce myslivosti považujete za nejdůležitější?*

Obrázek 12 prezentuje názory respondentů v procentuálním vyjádření ohledně toho, jaké funkce myslivosti považují za nejdůležitější. Respondenti měli možnost vybrat jednu či více možných odpovědí.

Nejdůležitější funkcí myslivosti z pohledu respondentů je tak péče o životní prostředí, což je zdůrazněno i vysokou absolutní i relativní četností (344 respondentů, což představuje 83 %).

To naznačuje, že péče, ochrana a udržitelnost životního prostředí jsou z pohledu respondentů klíčovými aspekty myslivosti. Druhou nejčastěji uváděnou funkcí myslivosti je chov zvířete, kterou zaznamenalo 194 respondentů (45 %). To naznačuje, že respondentům záleží na udržování kvalitních populací a chovu zvířete.

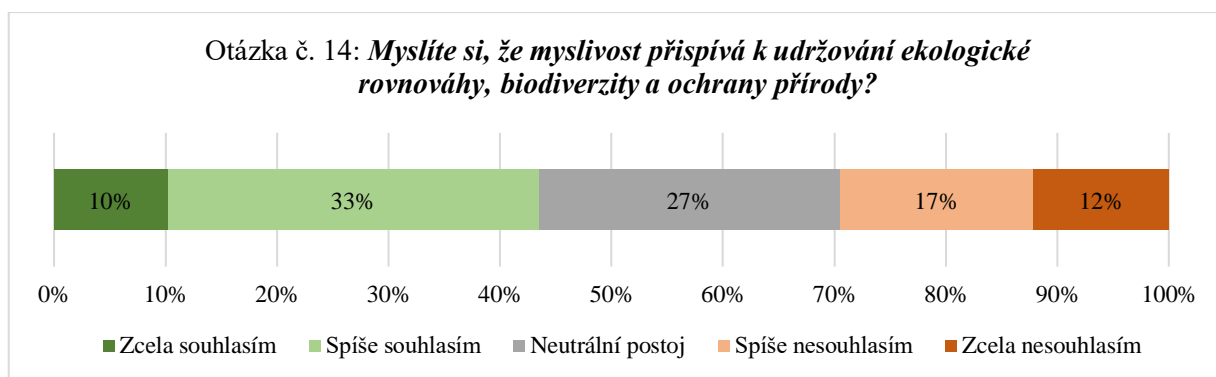
Méně významné ale stále významné funkce pro téměř pětinu respondentů představují kulturní dědictví a udržování tradic (19 %) a myslivecká kynologie (17 %). Nejnižší hodnoty s pouhou podporou 5 % respondentů vykazuje lovecké a sportovní střelství. To naznačuje, že tyto aspekty nejsou z pohledu respondentů tak důležité, jako pro ně představuje právě péče o životní prostředí a chov zvířete.

Obrázek 12: Otázka č. 13 – relativní četnost odpovědí

Otázka č. 14: ***Myslíte si, že myslivost přispívá k udržování ekologické rovnováhy, biodiverzity a ochrany přírody?***

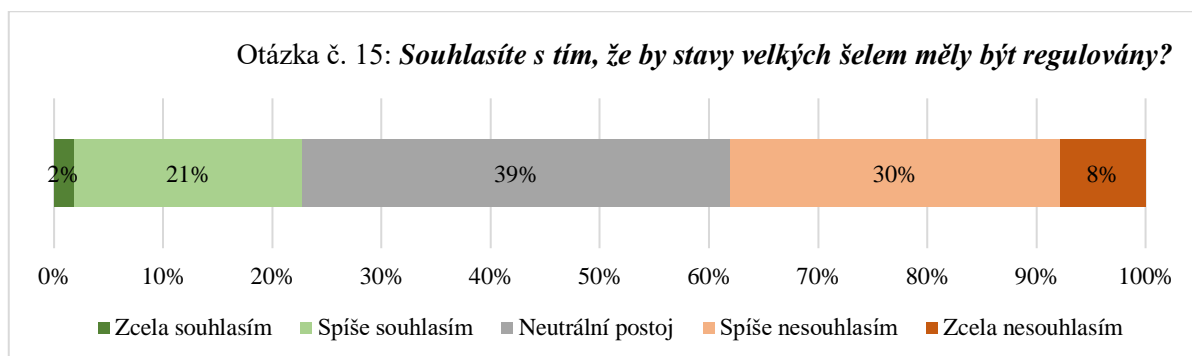
Z výsledků v obrázku 13 je zřejmé, že největší část respondentů, téměř polovina (44 %), projevila nějakou formu souhlasu s pozitivním vlivem myslivosti na udržování ekologické rovnováhy, biodiverzity a ochrany přírody. Konkrétněji 10 % respondentů s tímto tvrzením zcela souhlasí a třetina respondentů spíše souhlasí (33 %). Neutrální postoj k této problematice vyjádřilo 27 % respondentů. Naopak 29 % respondentů s tímto tvrzením nesouhlasí (17 % spíše souhlasí; 12 % zcela nesouhlasí).

Obrázek 13: Otázka č. 14 - relativní četnost odpovědí

Otázka č. 15: ***Souhlasíte s tím, že by stavy (početnost) velkých šelem měly být regulovány?***

Z obrázku 14 je patrné, že většina respondentů vyjadřuje k této problematice regulace stavů velkých šelem zdrženlivý až negativní postoj. Pouze přibližně čtvrtina (23 %) respondentů projevila nějakou formu souhlasu s touto regulací. Konkrétně tak nejmenší podíl respondentů, zastoupenými 2 % zcela souhlasí, zatímco 21 % spíše souhlasí. Neutrální postoj k této problematice zaujímá největší podíl respondentů, a to 39 %. Naopak 31 % respondentů spíše nesouhlasí a 7 % zcela nesouhlasí s regulací stavů velkých šelem.

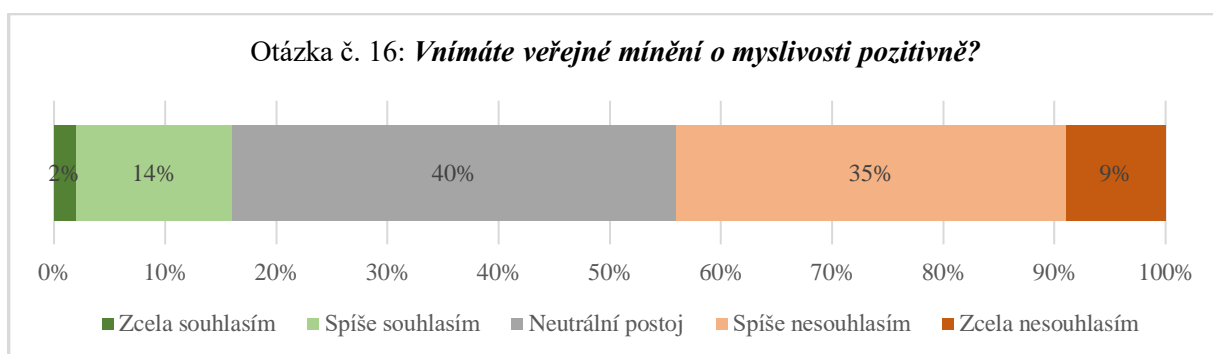

Obrázek 14: Otázka č. 15 - relativní četnost odpovědí

5.5 Okruh 4: Vnímání veřejného mínění

Otázka č. 16: *Vnímáte veřejné mínění o myslivosti pozitivně?*

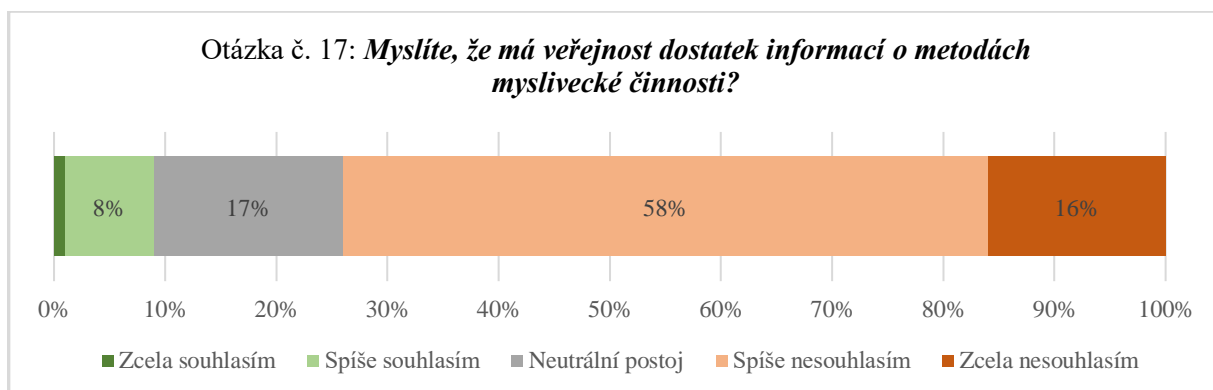
Největší podíl, tedy téměř polovina respondentů (44 %) vyjadřuje negativní postoj k veřejnému mínění o myslivosti (35 % spíše nesouhlasí; 9 % zcela nesouhlasí), jak lze vyčíst z obrázku 15. Další významnou částí tvoří respondenti, kteří k této otázce zaujímají neutrální postoj (40 %). Tento výsledek je důležitý, jelikož ukazuje na významný podíl respondentů, který nemá vyhraněný názor, což lze interpretovat jako určitou nejistotu či nedostatek informací ohledně tohoto tématu. Pozitivní postoj tak vyjádřilo pouze 16 % respondentů (2 % zcela souhlasí; 14 % spíše souhlasí).

Obrázek 15: Otázka č. 16 - relativní četnost odpovědí

Otázka č. 17: *Myslíte, že má veřejnost dostatek informací o metodách myslivecké činnosti?*

Významná část respondentů, téměř tři čtvrtiny (74 %) vyjádřila nesouhlas s tím, že by veřejnost měla o myslivosti dostatek informací (58 % spíše nesouhlasí; 16 % zcela nesouhlasí). Pouze malé procento respondentů (9 %) vyjádřilo souhlas (1 % zcela souhlasím; 8 % spíše souhlasím). Celkově tak lze konstatovat, že většina respondentů vyjadřuje nedostatečnou informovanost veřejnosti o metodách myslivecké činnosti. Tento výsledek naznačuje potenciální povědomí veřejnosti o mysliveckých metodách.

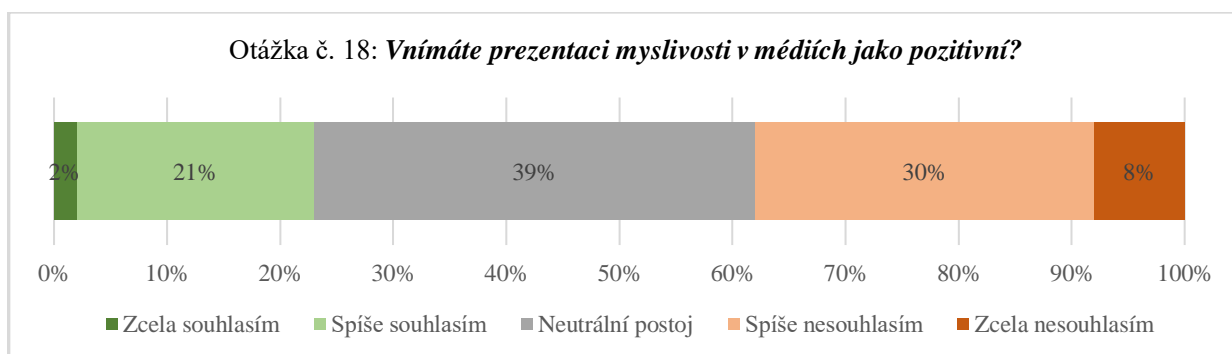
Obrázek 16: Otázka č. 17 - relativní četnost odpovědí

Otázka č. 18: *Vnímáte prezentaci myslivosti v médiích jako pozitivní?*

Obrázek 17 poskytuje pohled na to, jak je vnímána prezentace myslivosti v médiích z pohledu respondentů. Celkově tak lze konstatovat, že velká část respondentů (38 %) vyjadřuje nějakou formu nesouhlasu s tím, že by myslivost v médiích byla prezentována v pozitivním světle.

Z detailnějšího pohledu na data vyplývá, že 38 % respondentů (30 % spíše nesouhlasí; 8 % zcela nesouhlasí). To ukazuje, že existuje značná část respondentů, která vnímá prezentaci myslivosti v médiích kriticky. Negativní postoj tak může být motivován nedostatkem vyváženosti, zkreslením informací či představováním myslivosti v médiích v nepříznivém smyslu.

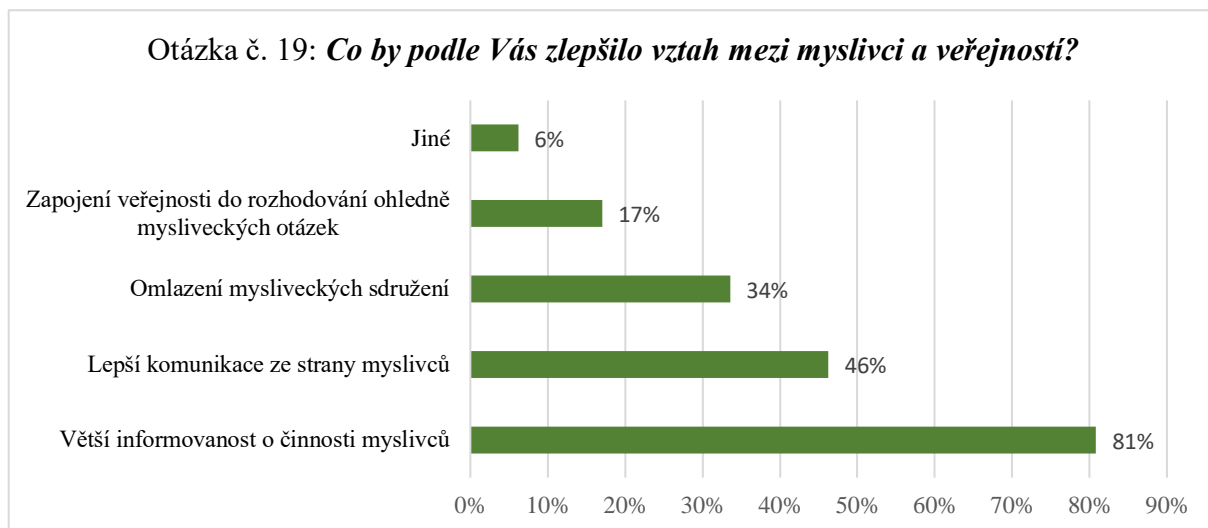
Pouze 23 % respondentů (2 % zcela souhlasí; 21 % spíše souhlasí) má pozitivní názor na prezentaci myslivosti v médiích. Neutrální postoj k této otázce zaujímá největší část respondentů (39 %), což může znamenat, že se tato část s myslivostí v médiích často neseťkává.

Obrázek 17: Otázka č. 18 - relativní četnost odpovědí

Otázka č. 19: *Co by podle Vás zlepšilo vztah mezi myslivci a veřejností?*

Respondenti na tuto otázku mohli odpovědět výběrem jedné či více možností, které jsou zobrazeny v procentuálním zastoupení v obrázku 18. Cílem této otázky bylo identifikovat, jaké faktory považuje veřejnost za důležitější pro zlepšení komunikace a vztahů mezi myslivci a veřejností.

Obrázek 18: Otázka č. 19 - relativní četnost odpovědí

Z analýzy dat vyplývá, že většina respondentů (81 %) považuje za nejdůležitější získat více informovanosti o činnosti myslivců. To naznačuje, že poskytování více informací o mysliveckých činnostech, hodnotách a účelech by mohlo napomoci zlepšit porozumění a přijetí myslivosti veřejností. Dalším důležitým faktorem pro zlepšení vztahu z pohledu respondentů je lepší komunikace ze strany myslivců, podpořena 46 % respondentů.

Omlazení mysliveckých sdružení, včetně vedoucích představitelů je ze strany respondentů považováno za důležitý faktor u třetiny (34 %) respondentů. To poukazuje na to, že zapojení mladší generace do myslivosti může přispět k pozitivnějšímu vnímání této činnosti veřejností. Zapojení veřejnosti do rozhodování ohledně mysliveckých otázek bylo označeno 17 % respondenty jako faktor, který by také mohl napomoci k lepšímu vztahu mezi myslivci a veřejností. Tento výsledek naznačuje, že část veřejnosti považuje aktivní účast veřejnosti při tvorbě politik a rozhodnutí v rámci myslivosti za důležitou, a mohla by tak napomoci zvýšit vůči myslivcům důvěru a transparentnost.

Jiné faktory, které by mohly zlepšit tento vztah mezi myslivci a veřejností, byly zmíněny u 6 % respondentů. Někteří respondenti uvedli několik možností, které by jejich názoru mohly napomoci lepšímu porozumění těchto stran. Tyto návrhy jsou systematicky rozděleny do několika kategorií:

1) Komunikace a prezentace v oblasti myslivosti

- „*Lepší prezentace myslivosti v médiích a jinak než prostřednictvím negativních zpráv.*“
 - „*Zapojení "mluvčích" myslivců, kteří umí efektivně komunikovat s veřejností.*“
 - „*Větší vzdělávání veřejnosti v oblasti myslivosti a přírody.*“
 - „*Vyšší transparentnost mysliveckých aktivit.*“
 - „*Organizace akcí, kde by veřejnost mohla přímo komunikovat s myslivci.*“
 - „*Lepší prezentace správních myslivců ve veřejných médiích.*“
 - „*Lepší komunikace ze strany myslivců.*“;

2) Legislativní opatření a regulace

- „*Pravidelné přezkušování myslivců z legislativního a lékařského hlediska.*“
- „*Stanovení jasných pravidel chování myslivců včetně postihů za jejich porušení.*“

3) Doporučení ohledně etického chování myslivců

- „*Zastavení nadřazování myslivecké zábavy na úkor zájmů ostatních.*“
- „*Zavedení etických zásad do regulace počtu divoké zvěře místo masového střílení.*“
 - „*Omezení lovu zvířat a střelby, která je vnímána jako vražda pro zábavu.*“

4) Změny v myslivecké kultuře

- „*Sebereflexe v řadách myslivců a přísný etický kodex.*“
- „*Skutečná péče o zvěř a krajinu, místo lovu pro trofeje.*“
- „*Omlazení mysliveckých sdružení a postavení na nových základech.*“

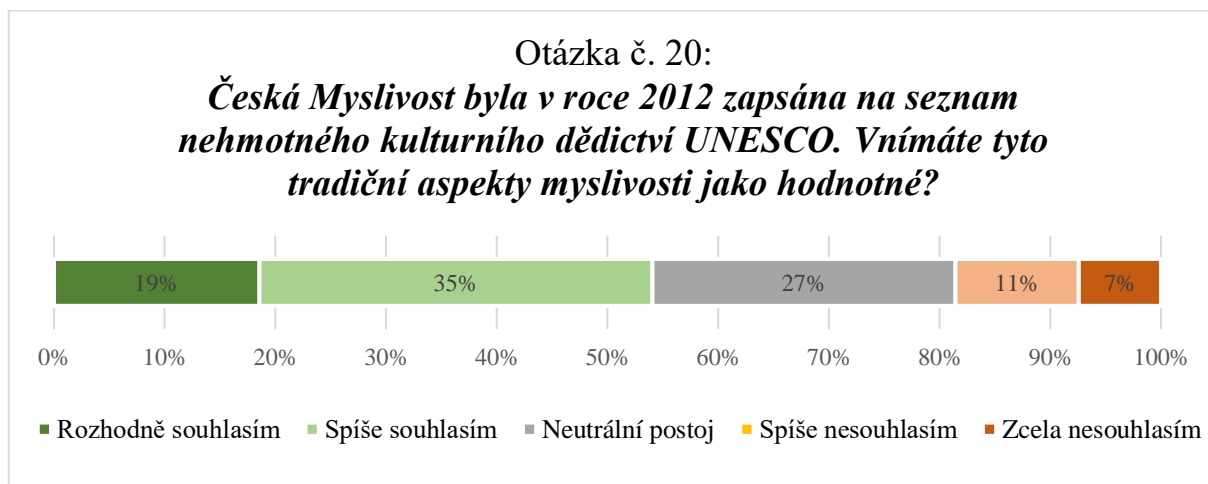
5.6 Okruh 5: Kulturní role myslivosti

Otázka č. 20: *Česká Myslivost byla v roce 2012 zapsána na seznam nehmotného kulturního dědictví UNESCO. Vnímáte tyto tradiční aspekty myslivosti (např. kulturní dědictví, tradice) jako hodnotné?*

Obrázek 19 prezentuje názory respondentů na hodnotu tradičních aspektů myslivosti, jako jsou kulturní dědictví a tradice, přičemž se odráží také skutečnost, že Česká myslivost byla v roce 2012 zapsána na seznam nehmotného kulturního dědictví UNESCO.

Z výsledků vyplývá, že nadpoloviční většina (54 %) respondentů vnímá tyto kulturní aspekty myslivosti, jako jsou kulturní dědictví a tradice, jako hodnotné (19 % zcela souhlasí; 35 % spíše souhlasí). Naopak menší část respondentů (18 %) vyjádřila nesouhlas s hodnotou těchto tradičních aspektů myslivosti, ať už částečně (11 %) nebo zcela (7 %).

Výsledky tak naznačují, že většina respondentů vnímá myslivost jako kulturně hodnotnou. Tento výsledek může reflektovat důležitost či respekt k historickému a kulturnímu kontextu celé myslivosti.

Obrázek 19: Otázka č. 20 - relativní četnost odpovědí

Otázka č. 21: *Účastnil/a jste se někdy myslivecké kulturní události? (např. plesy, přehlídky, výstavy, přednášky apod.)*

Nadpoloviční část respondentů (53 %) uvedla, že se účastnila mysliveckých kulturních událostí, zatímco 47 % respondentů uvedlo, že se takových akcí nikdy neúčastnilo.

Otázka č. 22: *Jaké jsou podle Vás hlavní přínosy myslivosti pro společnost?*

Cílem této otázky bylo identifikovat hlavní přínosy myslivosti v kontextu společnosti. Z výsledků, které jsou prezentovány v obrázku 20, je patrné, že většina respondentů vnímá společnosti významný přínos, zejména co s týče péče o životní prostředí a péče o zvěř. Konkrétně 71 % respondentů uvádí péči o životní prostředí jako jeden z hlavních přínosů myslivosti a 66 % respondentů zastává názor, že péče o zvěř je téměř takto důležitá.

Dalším významným přínosem z pohledu veřejnosti, který byl identifikován, je chov a regulace zvěře, který uvádí 61 % respondentů. Kulturní a sociální přínosy spojené s udržováním tradic jsou zaznamenány u 30 % respondentů.

Zajímavým faktem je, že pouze menší procento respondentů (9 %) vnímá myslivost jako přínosnou pro ekonomiku státu. Tyto výsledky naznačují, že veřejnost přikládá větší důležitost environmentálním a sociokulturním aspektům myslivosti více než ekonomickým faktorům. Pouze 1 % respondentů uvedlo jako konkrétní přínosy myslivosti pro společnost jako „žádné“, a tyto odpovědi pocházely zejména od respondentů, jejichž celkový postoj k myslivosti je negativní.

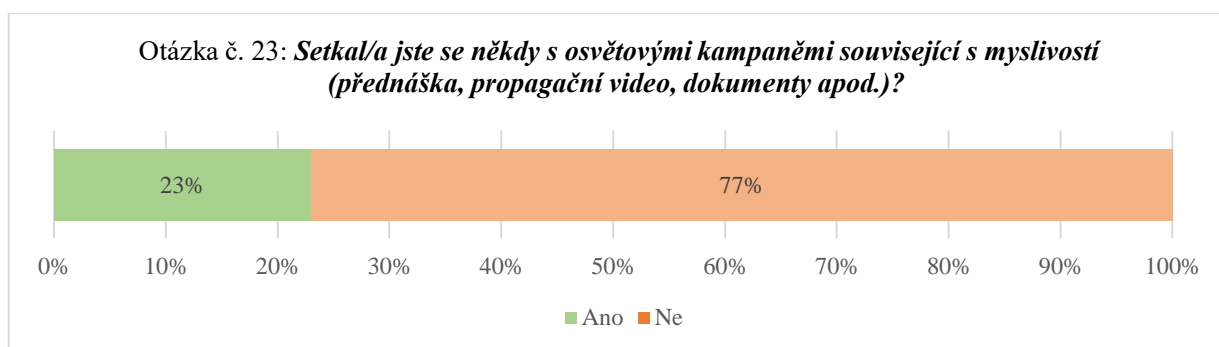

Obrázek 20: Otázka č. 22 - relativní četnost odpovědí

5.7 Okruh 6: Role osvěty

Otázka č. 23: *Setkal/a jste se někdy s osvětovými kampaněmi související s myslivostí (přednáška, propagační video, dokumenty apod.)?*

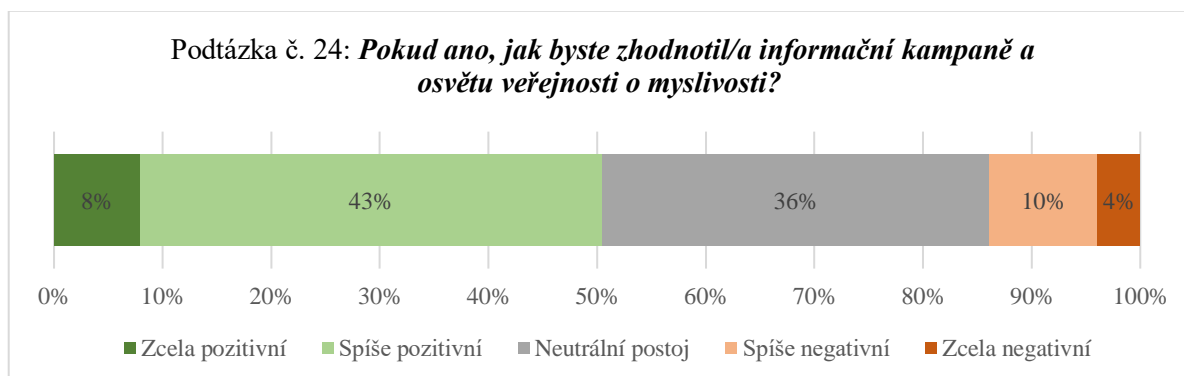
Pouze necelá čtvrtina respondentů (23 %) uvádí, že se setkala s osvětovými kampaněmi souvisejícími s myslivostí viz obrázek 21. Zbývajících 77 % respondentů uvádí, že se s osvětou nikdy nesešlo, což může naznačovat nedostatek informovanosti či nedostatečnou dostupnost těchto osvětových aktivit. Ti, kteří s osvětou zkušenost měli, byli dále dotázáni na jejich zhodnocení v otázce č. 23.

Obrázek 21: Otázka č. 23 - relativní četnost odpovědí

Podotázka č. 24: *Pokud ano, jak byste zhodnotil/a informační kampaně a osvětu veřejnosti o myslivosti?*

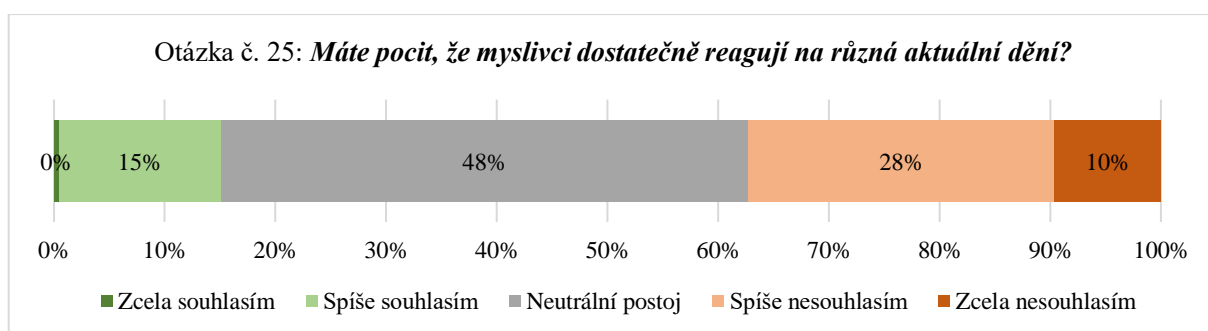
Výsledky prezentované v obrázku 22 ukazují, že zhruba polovina respondentů (51 %) hodnotí tyto kampaně pozitivně, přičemž 8 % označilo tyto kampaně jako zcela pozitivní a významná část (43 %) jako spíše pozitivní. Tento výsledek naznačuje, že většina respondentů vnímá osvětové kampaně v myslivosti jako přínosné. Nicméně, je také důležité si všimnout části respondentů (14 %) která hodnotí tyto kampaně jako negativní. Z tohoto počtu 10 % respondentů hodnotí kampaně spíše negativně a pouhá 4 % jako zcela negativní.

Obrázek 22: Otázka č. 25 – relativní četnost odpovědí

Otázka č. 25: ***Máte pocit, že myslivci dostatečně reagují na různá aktuální dění?***

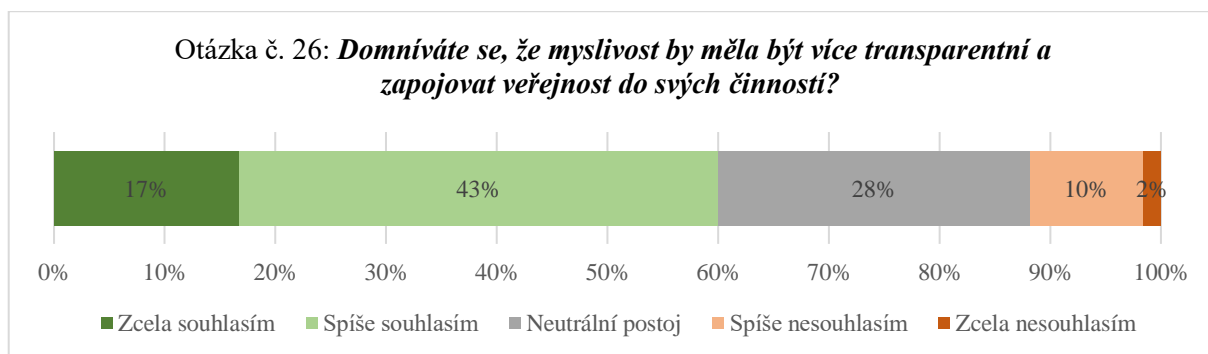
Největší část, téměř polovina respondentů (48 %), zaujímá k této otázce neutrální postoj. Limitací tak může být chybná interpretace otázky, neboť není dostatečně konkrétní ohledně specifických aspektů, na které se má respondent zaměřit. Další významnou část (42 %) tvoří respondenti, kteří vyjadřují určitou míru nesouhlasu s tímto tvrzením, z tohoto počtu 28 % spíše nesouhlasí a 10 % zcela nesouhlasí). Pouze malá část respondentů (15 %) vyjadřuje souhlas s tím, že myslivci dostatečně reagují na aktuální dění, přičemž žádný z respondentů nevedl, že zcela souhlasí. Celkově tedy výsledky naznačují, že existuje určitá míra pochyb či nejistoty ohledně reakcí myslivců na různá aktuální dění.

Obrázek 23: Otázka č. 25 - relativní četnost odpovědí

Otázka č. 26: ***Domníváte se, že myslivost by měla být více transparentní a zapojovat veřejnost do svých činností?***

S tímto tvrzením souhlasí významná část respondentů (60 %), konkrétně 43 % respondentů spíše souhlasí a 17 % zcela souhlasí. Naopak pouze 12 % respondentů vyjádřilo nesouhlas s tím, že by myslivost měla být více transparentní a měla by více zapojovat veřejnost (10 % spíše nesouhlasí; 2 % zcela nesouhlasí). Zbývající část respondentů (28 %) zaujímá k této otázce neutrální postoj. Tento výsledek naznačuje, že existuje značný zájem o zvýšení transparentnosti v rámci myslivosti i o větší zapojení veřejnosti do mysliveckých aktivit.

Obrázek 24: Otázka č. 26 - relativní četnost odpovědí

5.8 Lidé věnující se aktivně myslivosti

V rámci průzkumu bylo analyzováno celkem 45 respondentů, kteří aktivně provozují myslivost. Z tohoto počtu tvoří 27 % ženy (12 respondentů) a 73 % muži (33 respondentů). Průměrný věk respondentů činí 30,1 let, přičemž medián věku je 25 let. Je důležité poznamenat, že tato skupina respondentů je poměrně malá, což může být způsobeno cílením tohoto dotazníku zejména na jinou cílovou skupinu. I přes tuto skutečnost, analýza přináší zajímavé poznatky, které by byla škoda opomenout. Zjištění naznačují, že názory respondentů se v mnoha případech neliší. V rámci analýzy budou zohledněny pouze vybrané otázky, které poskytují relevantní informace k tématu výzkumu.

Okruh č. 1: Úvodní otázky a okruh č. 2: osobní postoj

Pozitivní zkušenosti „myslivců s myslivci“ uvádí 97 % respondentů, pouze 1 respondent (3 %) tak hodnotí svou zkušenost jako negativní. Co se týče postoje k myslivosti, 67 % respondentů uvádí zcela pozitivní postoj a 29 % spíše pozitivní. Pouze 4 % respondentů zůstává neutrálních. Největší vliv na tento postoj mají osobní zkušenosti s myslivci (56 %) a rodina, přátelé a známí (42 %). Zajímavým poznatkem je, že všech 100 % respondentů konzumuje zvěřinu.

Okruh č. 3: Vnímání okolí

Celkem 92 % respondentů z této skupiny nesouhlasí s tím, že by veřejnost měla dostatek informací o metodách myslivecké činnosti. Je tedy zřejmé, že většina dotázaných myslivců považuje informovanost veřejnosti ohledně myslivosti za nedostatečnou.

Dalším důležitým zjištěním mezi respondenty, kteří se aktivně věnují myslivosti, vyplývá, že většina z nich (91 %) vyjádřila nesouhlas s tvrzením, že by myslivost byla v médiích prezentována v kladném světle (58 % spíše souhlasí; 33 % zcela nesouhlasí). Toto zjištění naznačuje, že myslivci mají negativní pohled na to, jak je myslivost vyobrazována v médiích.

Okruh č. kulturní role myslivosti

Většina respondentů (97 %) vyjádřila pozitivní postoj k tradičním aspektům myslivosti, jako je zařazení České myslivosti na seznam nehmotného kulturního dědictví UNESCO. Velká část respondentů tak vnímá tradiční aspekty myslivosti jako hodnotné (84 % rozhodně souhlasí; 13 % spíše souhlasí). Pouze malá část (2 %) zaujímá neutrální postoj k této problematice. Tato data ukazují, že většina respondentů z řad myslivců považuje tradiční aspekty myslivosti jako důležité a cenné.

Co se týče přínosů myslivosti pro společnost z pohledu myslivců, hodnoty všech aspektů dosahují vyšších procentuálních zastoupení než-li v případě respondentů nevěnujícím se myslivosti, jak zobrazuje obrázek 25. Hlavním rozdílem je přínos pro ekonomiku státu, který je dle procent umístěn jako třetí nejhlavnější přínos.

Obrázek 25: Otázka č. 22 (myslivci) – relativní četnost odpovědí

Okruh č. osvěta myslivosti

Z myslivců se 87 % setkalo s osvětovými kampaněmi v oblasti myslivosti. Z nich tyto kampaně hodnotí 64 % respondentů jako pozitivní (15 % zcela pozitivní; 49 % spíše pozitivní). Neutrální postoj k osvětě zaujímá 26 % respondentů. Naopak 10 % respondentů hodnotí osvětové aktivity jako spíše negativní.

S tvrzením ohledně toho, zda-li myslivci dostatečné reakce na různá aktuální dění, souhlasí pouze čtvrtina respondentů (25 %). Konkrétně 7 % rozhodně souhlasí a 18 % spíše souhlasí. Téměř polovina (43 %) s tímto tvrzením nesouhlasí. Neutrální postoj k této otázce zaujímá třetina respondentů (33 %), přičemž zde může také hrát roli nedostatečná specifikace otázky.

Celkem 38 % respondentů souhlasí s tím, že by myslivost měla být více transparentní a měla by více zapojovat veřejnost do svých činností (29 % spíše souhlasí; 9 % zcela souhlasí). Celkem třetina respondentů (33 %) s tímto tvrzením nesouhlasí (22 % spíše nesouhlasí; 9 % zcela nesouhlasí). Zbývající část respondentů (29 %) zaujímá neutrální postoj k této otázce. Pouze malá část (11 %) respondentů zcela nesouhlasí.

5. Máte nějaké obavy nebo výhrady vůči myslivosti? Případně můžete uvést negativní osobní zkušenost (nepovinná otázka):

Někteří respondenti uvádí různé názory a postoje v rámci komunity myslivců. Jsou zde uvedeny i některé podněty pro to, jak zvýšit povědomí o myslivosti. Zde jsou některé názory respondentů z řad myslivců rozdělené do kategorií:

1) Problémy se vstupem do mysliveckých spolků

- „Spolky ne moc aktivně přijímají nové členy.“

- „Docela uzavřená komunita, dle mých zkušeností mezi sebe ne často pouští nováčky, ale je to spolek od spolku“

- „Nedostatečná organizace lidí v myslivosti.“

2) Nízký zájem mladých lidí o myslivost

- „Mladí nemají zájem o myslivost - zánik myslivosti.“

3) Problémy s pytláctvím

- „Spousta pytláků a tradiční jsou z řad myslivců.“

4) Nedostatečná ochrana drobné zvěře

- „Nízká ochrana drobné zvěře“

5) Nedostatek profesionálního přístupu a organizace v myslivosti

- „Nedodržování zásad plánování, zejména poměru pohlaví u spárkaté zvěře.“

- „V praxi se bohužel často nepřistupuje k profesionálnímu řízení myslivosti.“

- „Když se do myslivosti tahají peníze a je to jen kšeft...“

6) Nedostatečné zastoupení v médiích

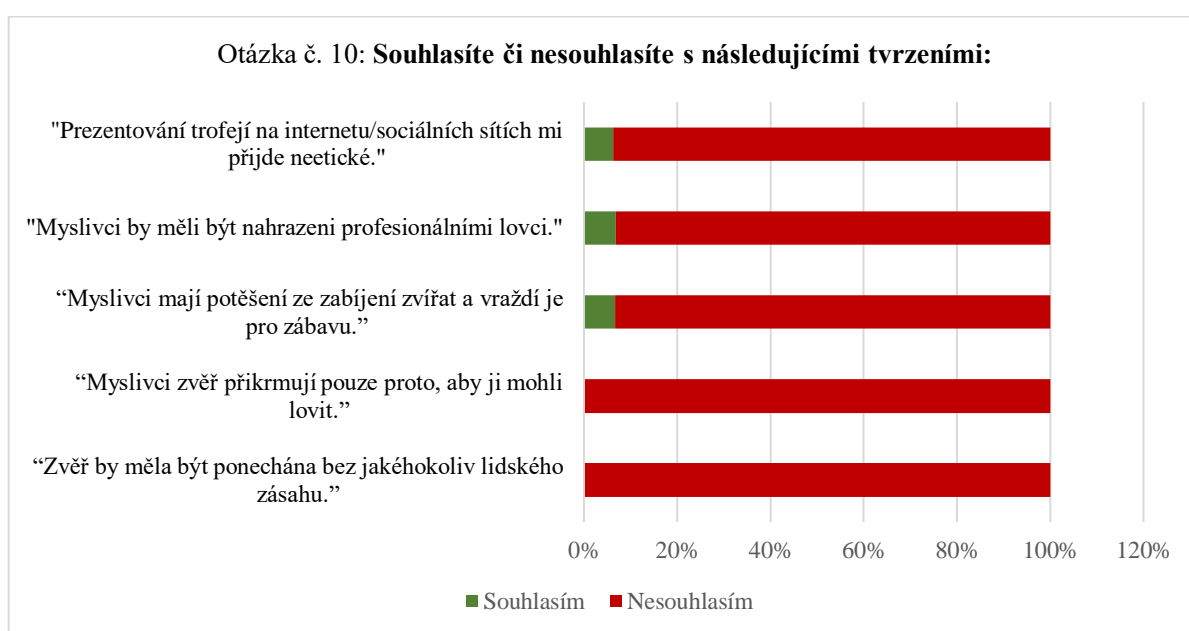
- „Média by se mohla více zajímat o myslivost v pozitivním slova smyslu“

7) Obavy z legislativních změn

- „Obava ze změny zákona o myslivosti“

Otázka č. 10 – *tvrzení*

Výsledky otázky č. 10 ohledně tvrzení viz obrázek 26 ukazují na rozdílné postoje respondentů z řad myslivců oproti těm, kteří se myslivosti nevěnují. Žádný respondent z této skupiny nesouhlasil s tím, že by zvěř měla být ponechána bez jakéhokoliv lidského zásahu, ani s tvrzením, že myslivci zvěř přikrmují pouze proto, aby ji mohli lovit. Naopak malé procento respondentů (7 %) souhlasí s tvrzením, že myslivci mají potěšení ze zabíjení zvířat a vraždí je pro zábavu, nebo že by myslivci měli být nahrazeni profesionálními lovci. Co se týče prezentace trofejí na internetu a sociálních sítí, 94 % respondentů vyjádřilo nesouhlas s tvrzením, že by to bylo neetické.

Obrázek 26: Otázka č. 10 (myslivci) - relativní četnost odpovědí

5.9 Výzkumné otázky – hypotézy

5.9.1 Hypotéza 1: Vztah mezi věkem a postojem k myslivosti

Nulová hypotéza (H0): Vnímání myslivosti nezávisí na věku jedince.

Alternativní hypotéza (H1): Vnímání myslivosti závisí na věku jedince.

K analýze byl použit Spearmanův korelační koeficient k posouzení vztahu mezi věkem respondentů a jejich postojem k myslivosti viz tabulka 8. Výsledná hodnota Spearmanova koeficientu je 0,182, což udává slabší pozitivní závislost mezi těmito dvěma proměnnými. Dle testu o hodnotě korelačního koeficientu je tato závislost statisticky významná ($p < .001$). Tento výsledek naznačuje, že s růstem věku roste i negativnější vnímání myslivosti. Tedy čím vyšší je věk respondenta, tím negativnější postoj vůči myslivosti projevuje.

Korelační analýza

		Věk
Postoj k myslivosti	Spearmanův korelační koeficient	0.182 ***
	df	429
	p-hodnota	< .001

Poznámka: * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

Tabulka 6: Korelační analýza - hypotéza č. 1

5.9.2 Hypotéza 2: Vztah mezi pohlavím a vnímáním myslivosti

Nulová hypotéza (H0): Pohlaví jedince nemá vliv na vnímání myslivosti.

Alternativní hypotéza (H1): Pohlaví jedince má vliv na vnímání myslivosti.

Tabulka 9 prezentuje distribuci odpovědí respondentů na otázku ohledně jejich postoje k myslivosti, rozdělenou podle pohlaví. Každý sloupec reprezentuje různé úrovně vnímání myslivosti, zatímco řádky odpovídají pohlaví respondentů.

Kontingenční tabulka

Pohlaví		Vnímání myslivosti					Celkem
		Zcela pozitivní	Spíše pozitivní	Neutrální postoj	Spíše negativní	Zcela negativní	
Žena	Četnosti	25	87	96	42	20	270
	%	9.3 %	32.2 %	35.6 %	15.6 %	7.4 %	100.0 %
Muž	Četnosti	26	56	39	24	8	153
	%	17.0 %	36.6 %	25.5 %	15.7 %	5.2 %	100.0 %
Celkem	Četnosti	51	143	135	66	28	423
	%	12.1 %	33.8 %	31.9 %	15.6 %	6.6 %	100.0 %

Tabulka 7: Kontingenční tabulka – hypotéza 2

Z kontingenční tabulky 9 lze vidět, že 41,5 % žen vnímá myslivost pozitivně (9,3% zcela pozitivně; 32,3% spíše pozitivně), zatímco u mužů je toto procento vyšší a to 53,6 % (17 % zcela pozitivní; 36,6 % spíše pozitivní. Negativní postoj uvádí 23% žen (15,6 % spíše negativní; 7,4 % zcela negativní), u mužů tento postoj uvádí pouze o 2 % méně respondentů a to 20,9 % (15,7 % spíše negativní; 5,2 % zcela negativní).

Vztah byl posuzován na základě analýzy Chí-kvadrát testu nezávislosti viz tabulka 10. Testové kritérium vychází 9,201 a p-hodnota 0,056, tudíž se nulová hypotéza na 5% hladině významnosti nezamítá ($0,056 > 0,05$). **Nepodařilo se tedy prokázat, že by pohlaví jedince mělo významný vliv na postoj k myslivosti.**

χ^2 Test nezávislosti

Testové kritérium	df	p
9.201	4	0.056
423		

Tabulka 8: Hypotéza 2 - χ^2 Test nezávislosti

5.9.3 Hypotéza 3: Vztah mezi velikostí bydliště a postojem k myslivosti

Nulová hypotéza (H0): Velikost bydliště nemá vliv na vnímání myslivosti.

Alternativní hypotéza (H1): Velikost bydliště má vliv na vnímání myslivosti.

Mezi vnímáním myslivosti a velikostí bydliště je dle Spearmanova korelačního koeficientu (0,170) a p-hodnoty <.001 slabší pozitivní závislost. Dle testu o korelačním koeficientu je tato korelace statisticky významná. **Na základě analýzy těchto dat lze konstatovat, že s rostoucí velikostí bydliště je vnímání myslivosti negativnější.**

Korelační analýza

		Velikost bydliště	
Postoj k myslivosti	Spearmanův korelační koeficient	0.170	***
	Df	428	
	p-hodnota	<.001	

Poznámka: * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

Tabulka 9: Hypotéza 3 - korelační analýza

5.9.4 Hypotéza 4: Vztah úrovně dosaženého vzdělání a postojem k myslivosti

Nulová hypotéza (H0): Úroveň dosaženého vzdělání nemá vliv na vnímání myslivosti.

Alternativní hypotéza (H1): Úroveň dosaženého vzdělání má vliv na vnímání myslivosti.

Na základě analýzy pomocí Spearmanova korelačního koeficientu viz tabulka 12, můžeme nulovou hypotézu zamítnout a přijmout hypotézu alternativní. To znamená, že existuje statisticky významný vliv úrovně dosaženého vzdělání na vnímání myslivosti. Dle testu o hodnotě korelačního koeficientu je tato závislost statisticky významná ($p < .001$). Tato analýza naznačuje, **že čím vyšší je úroveň dosaženého vzdělání, tím pozitivnější je postoj k myslivosti.**

Korelační analýza

		Dosažené vzdělání	
Postoj k myslivosti	Spearmanův korelační koeficient	0.245***	
	Df	429	
	p-hodnota	<.001	

Poznámka: * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

Tabulka 10: Hypotéza 4 - korelační analýza

5.9.5 Hypotéza 5: Vztah mezi zájmem o problematiku ŽP a postojem k lovu

Nulová hypotéza (H0): Zájem o problematiku životního prostředí nemá vliv na postoj k lovu.

Alternativní hypotéza (H1): Lidé, kteří se zajímají o problematiku životního prostředí, mají negativnější postoj k lovu.

Kontingenční tabulka 13 zobrazuje absolutní a relativní četnost rozložení jednotlivých odpovědí se souhlasem k lovu zvěře ve vztahu k otázce ohledně zájmu o problematiku životního prostředí. Dle Chí-kvadrát testu nezávislosti, který vyšel 6,63 a p-hodnota 0,156 se nulová hypotéza na 5% hladině významnosti nezamítá ($0,157 > 0,05$) (tabulka 13). Na základě p-hodnoty není dostatek důkazů na to, abychom zamítli nulovou hypotézu, což naznačuje, že neexistuje statisticky významný vztah mezi zkoumanými proměnnými. Zájem o problematiku životního prostředí proto nemá vliv na postoj k lovu zvěře.

Kontingenční tabulka

Zajímáte se o problematiku Životního prostředí?		Souhlasíte s lovem zvěře?					Celkem
		Zcela souhlasím	Spíše souhlasím	Neutrální postoj	Spíše nesouhlasím	Zcela nesouhlasím	
Ne	Četnosti	11	60	26	16	6	119
	%	9.2 %	50.4 %	21.8 %	13.4 %	5.0 %	100.0 %
Ano	Četnosti	9	96	57	40	17	219
	%	4.1 %	43.8 %	26.0 %	18.3 %	7.8 %	100.0 %
Celkem	Četnosti	20	156	83	56	23	338
	%	5.9 %	46.2 %	24.6 %	16.6 %	6.8 %	100.0 %

Tabulka 11: Hypotéza 5 – Kontingenční tabulka

χ^2 Test

	Testové kritérium	df	p-hodnota
χ^2	6.63	4	0.157
N	338		

Tabulka 12: Hypotéza 5: χ^2 Test nezávislosti

5.9.6 Hypotéza 6: Vztah přítomnosti myslivce v okolí a postojem k myslivosti

Nulová hypotéza (H0): Mezi tím, zda má člověk v okolí myslivce, a jeho postojem k myslivosti není závislost.

Alternativní hypotéza (H1): Lidé, kteří mají v okolí myslivce, mají pozitivnější postoj k myslivosti než lidé, kteří myslivce v okolí nemají.

Kontingenční tabulka 15 poskytuje přehled o vztahu mezi postojem k myslivosti a existenci myslivců v blízkém okolí respondentů. Zdá se, že existence myslivců v blízkém okruhu respondentů má vliv na pozitivní postoj k myslivosti, zatímco naopak absence této zkušenosti může vést k větší neutralitě či negativitě vůči této činnosti.

Dle výsledku Chí-kvadrát testu nezávislosti viz tabulka 16, který vyšel 33,042 a p-hodnota <.001 se podařilo nulovou hypotézu na 5% hladině významnosti zamítnout a přijmout tak hypotézu alternativní, **že lidé, kteří mají ve svém okolí myslivce, mají pozitivnější postoj k myslivosti než lidé, kteří myslivce v okolí nemají.**

Kontingenční tabulka

Máte v rodině či mezi známými myslivce?		Postoj k myslivosti					Celkem
		Zcela pozitivní	Spíše pozitivní	Neutrální postoj	Spíše negativní	Zcela negativní	
Ne	Četnosti	16	36	79	33	14	178
	%	9.0 %	20.2 %	44.4 %	18.5 %	7.9 %	100.0 %
Ano	Četnosti	35	107	60	36	15	253
	%	13.8 %	42.3 %	23.7 %	14.2 %	5.9 %	100.0 %
Celkem	Četnosti	51	143	139	69	29	431
	%	11.8 %	33.2 %	32.3 %	16.0 %	6.7 %	100.0 %

Tabulka 13: Hypotéza 6 - kontingenční tabulka

χ^2 Test nezávislosti

	Testové kritérium	df	p-hodnota
χ^2	33.042	4	<.001
N	431		

Tabulka 14: Hypotéza 5 – χ^2 Test nezávislosti

5.9.7 Hypotéza 7: Vztah mezi konzumací zvěřiny a postojem k lovu

Nulová hypotéza (H0): Mezi postojem k lovu a konzumací zvěřiny neexistuje žádný vztah.
Alternativní hypotéza (H1): Existuje vztah mezi postojem k lovu a konzumací zvěřiny.

Respondenti, kteří konzumují zvěřinu, vykazují vyšší míru souhlasí s lovem zvěře než ti, kteří nekonzumují žádné maso, jak lze vyčíst z tabulky 17. To se projevuje zejména ve spíše souhlasných odpovědích (72 % proti 9 %), tak v zcela souhlasných odpovědích (5 % proti 0 %). Naopak tak respondenti, kteří nekonzumují žádné maso, projevují největší nesouhlas s lovem zvěře, což lze vyčíst v odpovědích zcela nesouhlasí (50 %) a spíše nesouhlasím (31 %).

Výsledek Chí-kvadrát testu, jak uvádí tabulka 18, je hodnota χ^2 188 s 8 stupni volnosti a p-hodnotou <001. **To znamená, že existuje statisticky významný vztah mezi konzumací zvěřiny a pozitivním postojem k lovu.**

Kontingenční tabulka

Konzumujete zvěřinu?		Souhlasíte s lovem zvěře?					Celkem
		Zcela souhlasím	Spíše souhlasím	Neutrální postoj	Spíše nesouhlasím	Zcela nesouhlasím	
Ano	Četnosti	10	147	33	11	2	203
	%	4.9 %	72.4 %	16.3 %	5.4 %	1.0 %	100.0 %
Ne, ale Konzumuji Jiné maso	Četnosti	10	65	63	48	10	196
	%	5.1 %	33.2 %	32.1 %	24.5 %	5.1 %	100.0 %
Nekonzumuji Žádné maso	Četnosti	0	3	3	10	16	32
	%	0.0 %	9.4 %	9.4 %	31.3 %	50.0 %	100.0 %
Celkem	Četnosti	20	215	99	69	28	431
	%	4.6 %	49.9 %	23.0 %	16.0 %	6.5 %	100.0 %

Tabulka 15: Hypotéza 7 - kontingenční tabulka

χ^2 Test nezávislosti

	Testové kritérium	df	p-hodnota
χ^2	188	8	<.001
N	431		

Tabulka 16: Hypotéza 7 – χ^2 Test nezávislosti

5.9.8 Hypotéza 7: Vztah mezi postojem k myslivosti a postojem k lovu

Nulová hypotéza (H0): Mezi postojem k myslivosti a postojem k lovu neexistuje žádný vztah.

Alternativní hypotéza (H1): Existuje vztah mezi postojem k myslivosti a postojem k lovu.

Vztah mezi těmito postoji je analyzován pomocí korelační analýzy s využitím Spearmanova korelačního koeficientu. Výsledek analýzy v tabulce 13 ukazuje statisticky významný pozitivní vztah mezi postojem k myslivosti a postojem k lovu. Spearmanův koeficient dosahuje hodnoty 0,489 p-hodnota je menší než .001, což naznačuje, že existuje středně silný pozitivní vztah mezi oběma proměnnými. Na základě výsledků této analýzy zamítáme nulovou hypotézu a přijímáme hypotézu alternativní, **tedy existuje vztah mezi postojem k myslivosti a postojem k lovu.**

Korelační analýza

		Postoj k myslivosti
Postoj k lovu	Spearmanův koeficient	0.489 ***
	df	429
	p-hodnota	< .001

Poznámka. * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

Tabulka 17: Korelační analýza - hypotéza 7

6 Diskuze

Diskuse navazuje na předchozí poznatky ohledně této problematiky v rámci literární rešerše. Z výsledků je patrné, že lidé, kteří mají v rodině či mezi známými myslivce, vykazují pozitivnější postoj k myslivosti než lidé bez těchto osobních vazeb. Toto zjištění je v souladu s předchozími studiemi, jako je například studie provedena Appelgate (1973), která naznačuje, že osobní zkušenosti a vazby s myslivci mohou být klíčovým faktorem při formování postojů k myslivosti. Lidé s myslivci v rodině či mezi známými vyjadřují větší míru sympatie a podpory k myslivosti (Raftogianni et al., 2022). Naše vlastní výzkumy potvrzují tuto souvislost, přičemž lidé s osobní zkušeností s myslivostí mají tendenci k pozitivnějšímu postoji k této činnosti. Tento jev tak poukazuje na význam osobních zkušeností a vazeb při formování názorů a postojů k myslivosti a naznačuje, že osobní kontakt s myslivci může vést k pozitivnějšímu vnímání a podpoře k celé myslivosti.

Výsledky také naznačují, že významná část veřejnost nesouhlasí s tím, že je o myslivosti dostatečně informována. Jak uvádí Whittaker et al. (2001), nedostatečná znalost a informovanost o myslivosti a lovu mohou vést k vytváření předsudků a také k formování negativních postojů vůči lovu i myslivosti. Pouze malá část respondentů vyjádřila souhlas s tím, že má o veřejnost dostatek informací o metodách myslivecké činnosti, což je shodné s výsledky výzkumu Cordow et al. (2022) provedené mezi mladistvými v Polsku.

Zajímavý výsledek přinesla i otázka týkající se zlepšení vztahu mezi myslivci a veřejností, kdy významná část respondentů (81 %) identifikovala jako klíčový faktor pro zlepšení tohoto vztahu větší informovanost o činnosti myslivců. Tyto výsledky naznačují, že nedostatek informací může hrát roli i v současných napětích mezi myslivci a veřejností. Pro zlepšení vztahů by tedy měla být dána priorita většímu informování veřejnosti o účelu myslivosti. Podle Campbell et Mackay (2009) lidé, kteří vyjádřili negativní postoj k myslivosti, by mohli být také ochotnější přijímat další informace, což by mohlo vést k přehodnocení jejich postoje. Část respondentů věří, že získáním více informací o myslivosti by mohlo pozitivně ovlivnit jejich postoj. Proto je důležité zdůraznit význam osvěty v myslivosti, neboť poskytnutím více informací veřejnosti by mohlo vést k objektivnějšímu přístupu k diskusi o myslivosti. Dalším významným zjištěním je, že i přes důležitost osvěty v této oblasti, většina respondentů v rámci výzkumu uvedla, že se s osvětou nikdy nesešla. Jak uvádí Todd (1980), osvěta by měla nabízet příležitosti k diskusi a k zapojení veřejnosti do problematiky. Také Campbell et Mackay (2009) uvádí, že pro udržení pozitivních vztahů mezi myslivci a veřejností je komunikace klíčovým faktorem.

Je nutné vzít v úvahu i to, že média často prezentují myslivost v negativním světle, což může vést k formování negativních postojů na straně veřejnosti. Jak poukazuje Churchbourne (2021), například v USA je lov vystaven dezinformacím, nedostatku informovanosti a negativnímu zaměření ze strany médií. Na základě výsledků dotazníkové šetření vyplývá, že významná část respondentů vnímá prezentaci myslivosti v médiích jako negativní. Toto zjištění naznačuje, že respondenti jsou si vědomi určitého zkreslení či nedostatků v prezentaci myslivosti v médiích. Je také důležité zdůraznit, že kritický postoj médií vůči myslivosti může výrazně ovlivňovat veřejné mínění a formovat negativní postoje vůči myslivosti. Média tak často zpracovávají případy, kdy dochází k incidentům v rámci myslivosti, jako je zastřelení domácích zvířat myslivci, což může vytvářet obavy u majitelů domácích zvířat a také podporovat negativní vnímání myslivosti (Horálek, 2004; Pojinger et al., 2021). Tyto obavy se také staly nejčtetnějšími ve výzkumu.

Mezi tvrzení, která vyvolala mezi respondenti největší kontroverzi, patřilo tvrzení o prezentaci loveckých trofejí na internetu a sociálních sítích. Jak uvádí Adams (2009), právě trofejový lov patřil k jedné z nejkontroverznějších témat v rámci lovu, a to z důvodu etických, kulturních a ekologických. Značná část respondentů se domnívala, že prezentace loveckých úspěchů ve formě trofejí může být vnímána jako nevhodná či dokonce neetická. Právě způsob, jakým je lov prezentován, například tak na sociálních sítích, hraje rovněž klíčový faktor při utváření postojů a může vyvolávat jak negativní reakce, tak i odpor vůči lovu a myslivcům vůbec (Campbell et Mackay, 2003; Heberlein et Willebrand, 1998).

V závěru lze konstatovat, že diskuse výzkumu o veřejném mínění o myslivosti poukazuje na význam osobních vazeb a zkušeností s myslivci a informovanosti o myslivosti mezi veřejností. Právě nedostatek informací a prezentace myslivosti ve špatném světle prostřednictvím médií mohou vést k formování nepříznivých postojů k myslivosti. Je proto důležité poskytovat veřejnosti relevantní informace a usilovat o vzdělávání, aby mohla vybudovat informovaný a objektivní pohled na myslivost.

7 Závěr

Tato práce se zaměřuje na vnímání myslivosti veřejností, přičemž se soustředí na identifikaci obav, míru podpory myslivosti a vliv sociodemografických faktorů k této problematice. K dosažení stanovených cílů práce byl proveden průzkum mezi respondenty z České republiky prostřednictvím dotazníkového šetření, který obsahoval otázky týkající se obecného vnímání myslivosti, konkrétních obav spojených s myslivostí, míry podpory lovu zvěře, hodnocení funkcí myslivosti a postojů k prezentaci myslivosti v médiích a otázky spojené s osvětou. Data byla analyzována kvantitativními metodami s cílem identifikovat vztahy mezi různými proměnnými.

Nejčastějšími faktory ovlivňujícími názory respondentů na myslivost byly osobní zkušenosti s myslivci, ať už pozitivní, či negativní, a vliv přátel a známých. Z toho vyplývá, že osobní interakce a zkušenosti s myslivci mají klíčový vliv na formování názorů respondentů, zároveň je také patrný vliv lidí z blízkého okolí. Analýza rovněž ukázala, že některé sociodemografické faktory, jako je věk, úroveň vzdělání a velikost bydliště ovlivňují postoje respondentů k myslivosti. Překvapivým zjištěním je, že mladší respondenti vykazují pozitivnější postoj k myslivosti než ti starší. Co se týče úrovně vzdělání a jejich vztah na postoj k myslivosti, respondenti s vyšším vzděláním jsou obvykle více nakloněni pozitivnímu vnímání myslivosti. Analýza také naznačuje, že respondenti z větších obcí mohou vnímat myslivost obecněji negativněji než ti žijící v menších obcích. Vysvětlením může být to, že větší vliv urbanizace může vést k oddělení od venkovského stylu života a sníženém zájmu o myslivost, stejně tak i omezeným příležitostí pro osobní kontakt a zkušenosti s myslivostí a v neposlední řadě negativní prezentace myslivosti v médiích mohou tuto tendenci také posílit.

Hlavní identifikované přínosy myslivosti pro společnost jsou zejména v oblasti péče o životní prostředí a péče o zvěř. Patrný je i význam myslivosti pro udržování kulturních tradic a sociálních vazeb. Je důležité zdůraznit, že výsledky naznačují vysokou hodnotu tradičních aspektů myslivosti pro značnou část respondentů. Kulturní dědictví a tradice spojené s myslivostí jsou vnímány jako cenné, což podtrhuje důležitost zachování těchto kulturních prvků pro budoucí generace.

Co se týče lovu zvěře, většina respondentů vyjadřuje podporu určité formě lidského zásahu v péči o zvěř, většina respondentů rovněž vyjádřila podporu lovu zvěře, ikdyž existuje menší část, která s lovem zvěře nesouhlasí. Je důležité zdůraznit, že dle výsledků téměř polovina respondentů vyjádřila nějakou formu souhlasu s pozitivním vlivem myslivosti na ekologickou

rovnováhu, biodiverzitu a ochranu přírody. Toto naznačuje, že myslivost hraje významnou roli v zachování a udržení ekosystémů a přírodních prostředí i z pohledu veřejnosti. Pouze menšina respondentů souhlasila s tím, že příkrmování zvěře slouží pouze jako prostředek pro lov. Taktéž se ukazuje, že stereotyp, který spočívá v tom, že myslivci mají potěšení ze zabíjení zvířat a vraždí je jen pro zábavu, není mezi respondenty široce akceptován. Navíc jen malé procento respondentů souhlasí s návrhem nahrazení myslivců profesionálními lovci. Celkově tak lze konstatovat, že veřejnost má zájem o zodpovědnou péči o zvěř a nevidí myslivost pouze jako loveckou činnost, ale spíše jako součást ochrany a udržitelného hospodaření se zvěří. Péče o životní prostředí a péče o zvěř byly identifikovány jako nejvýznamnější funkce myslivosti, což podtrhuje důležitost ochrany přírody v rámci myslivosti. Přestože většina respondentů projevila určitou formu podpory myslivosti, je zjevné, že existují určité rozpory v názorech veřejnosti. Co se týče regulace velkých šelem, většina respondentů vyjádřila zdrženlivý postoj. Pouze čtvrtina respondentů projevila nějakou formu souhlasu s touto regulací, zatímco většina je neutrální či nesouhlasí. Tyto výsledky naznačují, že veřejnost má rozdílné názory na tuto problematiku a že otázka regulace stavů velkých šelem může být vnímána jako kontroverzní. Z výsledků průzkumu také vyplývá významná obava týkající se myslivosti, zejména co se týče rizika ohrožení domácích mazlíčků a bezpečnosti střelby.

Respondenti byli dotázáni ohledně toho, jak vnímají veřejné mínění o myslivosti. Významná část (44 %) vyjádřila nesouhlas s pozitivním vnímáním, tedy nesouhlasí s tím, že by veřejné mínění o myslivosti bylo pozitivní. Další významná část respondentů (40 %) zaujímá k této otázce neutrální postoj, tyto výsledky tak poukazují na možnou nejistotu veřejnosti ohledně vnímání myslivosti. Dalším zjištěním je, že většina respondentů vyjádřila nesouhlas s tím, že je veřejnost dostatečně informována o metodách myslivecké činnosti, což zdůrazňuje potřebu zlepšit komunikaci a poskytování informací veřejnosti o činnosti myslivců. Významným zjištěním je, že většina respondentů, jak ze strany veřejnosti, tak i mezi myslivci, vyjadřuje kritiku prezentaci myslivosti v médiích, vnímají ji tak jako negativní. Proto by bylo důležité zlepšit prezentaci myslivosti a zajistit objektivnější zpracování této problematiky v médiích. Zlepšení komunikace ze strany myslivců je dle respondentů také klíčové pro zlepšení vztahů mezi oběma stranami. Vzhledem k tomu, že většina respondentů považuje za klíčové zlepšit vztah mezi myslivci a veřejností, bylo by tak dle výsledků dobré podniknout kroky k lepší transparentnosti myslivosti a zapojení veřejnosti do této problematiky.

V závěru lze konstatovat, že poskytování více informací o činnostech myslivců a zlepšení komunikace ze strany myslivců jsou klíčové pro vytvoření lepšího vztahu mezi myslivci

a veřejností i pro zvýšení porozumění myslivosti ve společnosti. Je ovšem nezbytné brát v úvahu obavy veřejnosti spojené s myslivostí a aktivně pracovat na lepším porozumění a na budování důvěry mezi myslivci a veřejností. Důležité je také zapojovat veřejnost a vést otevřený dialog a v případě konfliktů hledat kompromisní řešení, která budou respektovat potřeby a zájmy obou všech zúčastněných stran.

8 Literatura

- ADAMS (2009). Sportsman's shot, poacher's pot: hunting, local people and the history of conservation. In *Recreational hunting, conservation and rural livelihoods: science and practice*:127–140.
- ALVES, R. R. N., SOUTO, W. M. S., FERNANDES-FERREIRA, H., BEZERRA, D. M. M., BARBOZA, R. R. D., et VIEIRA, W. L. S. (2018). "The importance of hunting in human societies," in *Ethnozoology animals in our lives*. Eds. R. R. N. Alves and U. P. Albuquerque (Cambridge, Mass, USA: Academic Press), str. 95–118. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-809913-1.00007-7>
- APPLEGATE, J. E. (1973). Some factors associated with attitude toward deer hunting in New Jersey residents. *Transactions of the North American Wildlife and Natural Resources Conference*, 38, ppt. 267-273.
- ARNETT, E.B. et SOUTHWICK, R. (2015). Economic and social benefits of hunting in North America. *International Journey Enviromental Studies*, 72, str. 734–745. <https://doi.org/10.1080/00207233.2015.1033944>
- BATSON, C. D. (2015). *What's wrong with morality? A social-psychological perspective*. Oxford: Oxford University Press.
- BISI, J., KURKU, S., SVENSBERG, M., et LIUKKONEN, T. (2007). Human dimensions of wolf (*Canis lupus*) conflicts in Finland. *European Journal of Wildlife Research*, 53 (4), 304–314. <https://doi.org/10.1007/s10344-007-0092-4>
- BLACHOVICH, G. M. et METCALF, A. L. (2019). Improving non-hunters attitudes toward hunting. *Human Dimensions of Wildlife*. <https://doi.org/10.1080/10871209.1605636>
- BRAMER, R. (1998). Das bambi-Syndrom. Naturverklarung als Naturentfremdung. <http://www.wanderforschung.de/files/bambikz1234003206.pdf>,
- BRONING, H., et BIRCH, J. (2022). Animal sentience. *Philosophy Compass* 17, e12822. <https://doi.org/10.1111/phc3.12822>
- BYRD, E., LEE, J. G. et WIDMAR, N. J. O. (2017). Perceptions of Hunting and Hunters by U.S. Respondents. *Animals*, 7(83). <https://doi.org/10.3390/ani7110083>

- CAMPBELL, J. M. et MACKAY, K. (2003). Attitudinal and Normative Influences on Support for Hunting as a Wildlife Management Strategy. *Human Dimensions of Wildlife*, 8(3), str. 181-198. <https://doi.org/10.1080/10871200304308>
- CAMPBELL, J. M. et MACKAY, K. (2009). Communicating the role of hunting for wildlife management. *Human Dimensions of Wildlife*, 14, 21–36. <https://doi.org/10.1080/10871200802545781>
- CIMATTI et al., (2021). Large carnivore expansion in Europe is associated with human population density and land cover changes. *Diversity and Distribution* 27(4): 1–16. <https://doi.org/10.1111/ddi.13219>
- COETZER, W. C. et Van NIEKERK, P. (2012). An investigation into factors influencing attitudes towards hunting amongst the economically active public in Port Elizabeth. *Suid-Afrikaanse Tydskrif vir Natuurwetenskap en Tegnologie* 31 (1), 38. <https://doi.org/10.4102/satnt.v31i1.38>
- CODROW, H., LUKOWSKI, A., KLIMKIEWICH, M., KROKOWSKA-PALUSZAK, M., WIERZBICKA, A. et SKORUPOVSKI, M. (2022). Do Forest Experience, Socialization and Demographic Characteristics Affect the Attitudes toward Hunting of Youths from Urban Areas? *Forests*, 13, 1803. <https://doi.org/10.3390/f13111803>
- CHAPRON, G., P. KACZENSKY, J. D. C LINNER, M. Von ARX, D. HUBER, H. ANDRÉN, J. V. LÓPEZ-BAO, M. ADAMEC, F. ÁLVARES, O. ANDERS, et al. (2014). Recovery of large carnivores in Europe’s modern human-dominated landscapes. *Science* 346(6216), ppt. 1517-1519. <https://doi.org/10.1126/science.1257553>
- CHURCHBOURNE, P. (2021). Why Public Opinion of Hunting Matters. *American Hunter*. (Online) [citováno 2023-03-08]. Dostupné na: <https://www.americanhunter.org/content/why-public-opinion-of-hunting-matters/>
- DARIMONT, C. T., CODDING, B. F., et HAKWS, K. (2017). Why men trophy hunt. *Biol. Lett.* 13, 20160909. <https://doi.org/10.1098/rsbl.2016.0909>
- DARPO (2019). Anything Goes, but.. *Journal For European Enviromental & Planning Law*, 16, str. 305-318.
- DAVE, S. (2022). The Public Perception Of Hunters. *Bowhunter*. (Online) [citováno 2023-03-08]. Dostupné na: <https://www.bowhunter.com/editorial/public-perception-hunters/459723>

- DECKER, D.J., RILEY, S. J., CARPENTER, L.H., ORGAN, J. F., SIEMER, W. F., MATTFELD G. F. et PARSON, G. (2002). The Essence of Wildlife Management. *Wildlife Society Bulletin*, (30)2, str. 585-593. <https://www.jstor.org/stable/3784519>
- Di MININ, E., CLEMENTS, H. S., CORRELA, R. A., CORTÉS-CAPANO, G., FINK, C., HAUKKA, A., et al. (2021). Consequences of recreational hunting for biodiversity conservation and livelihoods. *One Earth* 4, str. 238–253. <https://doi.org/10.1016/j.oneear.2021.01.014>
- DIAMANTOPOULOS, A., SCHLEGELMILCH, B., SINKOVICS, R. et BOHLEN, G. (2003). Can socio-demographics still play a role in profiling green consumers? A review of the evidence and an empirical investigation. *Journal of Business Research*, 56(6), ppt. 465-480. [https://doi.org/10.1016/S0148-2963\(01\)00241-7](https://doi.org/10.1016/S0148-2963(01)00241-7)
- DUDA, M. D. et CRISCIONNE, A. (2014). Understanding Hunting Today. Does Hunting Make Us Human? *Humans and Nature*. (Online) [citováno 2023-12-06]. Dostupné na: <https://humansandnature.org/hunting-mark-damian-duda-andrea-criscione/>
- DRMOTA, J. (2003). Fenomén srnčí trofeje. *Časopis Myslivost*, 7. (Online) [citováno 2023-12-08]. Dostupné na: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2003/Cervenec--2003/Fenomen-srn-ci-trofeje>
- EMBORG, J. et GAMBORG, C. (2016). A wild controversy: Cooperation and competition among landowners, hunters, and other outdoor recreational land-users in Denmark. *Land Use Policy* 59, str. 197-206. <https://dx.doi.org/10.1016/j.landusepol.2016.08.030>
- EEDEN, L. M., NEWSOME, T. M., CROWTHER, M. S., DICKMAN, Ch. R. et BRUSKOTTER, J. (2020). Diverse public perception of species status and management align with conflicting conservation frameworks. *Biological Conservation*, 232, 108416 <https://doi.org/10.1016/j.biocon.2020.108416>
- ENCK, J. W, DECKER, D. J. et BROWN, T.L. (2000). Status of Hunter Recruitment and Retention in the United States. *Wildlife Society Bulletin*, 28 (4), str. 817-824.
- ERICSSON, G., BOSTEDT, G. et KINDBERJ, J. (2008). Wolves as a symbol of peoples willingness to pay for large carnivore conservation. *Soc. Nat. Resource*, 21; 294-309. <https://doi.org/10.1080/08941920701861266>

- ESTÉVEZ, R. A., ANDERSON, C.B., PIZARRO, J.C., et BURGMAN, M.A., (2015). Clarifying values, risk perceptions, and attitudes to resolve or avoid social conflicts in invasive species management. *Conserv. Biol.* 29, 19–30. <https://doi.org/10.1111/cobi.12359>
- FOX, A. D. et MADSEN, J.. (2017). Threatened species to super- abundance: the unexpected international implications of successful goose conservation. *Ambio* 46, ppt. 179-187. <https://doi.org/10.1007/s13280-016-0878-2>
- FISCHER, A., KEREŽI, V., ARROYO, B., MATEOS-DELIBES, M., TADIE, D., LOWASSA, A., KRANGE, O. et SKOGEN, K. (2013). (De)legitimising hunting – Discourses over the morality of hunting in Europe and eastern Africa. *Land Use Policy*, 32. str. 261-270. <https://dx.doi.org/10.1016/j.landusepol.2012.11.002>
- GAMBORG, C. et JENSEN. F. S. (2017). Attitudes towards recreational hunting: A quantitative survey of the general public in Denmark. *Journal of Outdoor Recreation and Tourism*, 17, str. 20-28. <https://dx.doi.org/10.1016/j.ort.2016.12.002>
- GAMBORG, C., JENSEN, F. S., et SANDØO, P. (2018). Killing animals for recreation? A quantitative study of hunters' motives and their perceived moral relevance. *Society and Natural Resources*, 31(4), str. 489-502. <https://doi.org/10.1080/08941920.2017.1377332>
- GAMBORG, C., JENSEN, F. S. et SANDØE, P. (2016). A dividing issue: Attitudes to the shooting of rear and release birds among landowners, hunters and the general public in Denmark. *Land Use Policy* 57:296–304. <https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2016.06.008>
- GOSLING, E., BOJARSKA, K., GULA, R., & KUEHN, R. (2019). Recent arrivals or established tenants? History of wolf presence influences attitudes toward the carnivore. *Wildlife Society Bulletin*, 43(4), ppt. 639–650.
- HANSSON-FORMAN, K, SANDSTROM, C. et ERICSSON, G. (2020). What Influences Hunting Participation Of Potential New Hunters? Qualitative Insights from Sweden. *Wildlife Biology*, 4. <https://doi.org/10.2981/wlb.00721>
- HEBERLEIN, T. A., et WILLEBRAND, T. (1998). Attitudes toward hunting across time and continents: The United States and Sweden. *Gibier Faune Sauvage* 15:1071–80.
- HORÁLEK, M. (2004). Myslivost a média – problém nebo šance? *Časopis Stráž myslivosti*, 9. (Online) [citováno 2023-12-05]. Dostupné na: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2004/Zari---2004/Myslivost-a-media---problem-nebo-sance->

- HUNGERFORD, H. R. et T. L.VOLK. (1990). Changing learner behavior through environmental education. *Journal of Environmental Education* 21(3), str. 8-21. (Online) [citováno 2023-04-06]. Dostupné na: <http://www.elkhornsloughctp.org/uploads/files/1374624954Changing%20learner%20behavior%20-%20H%20and%20V.pdf>
- JENSEN, F. S. (2009). Befolkningen og jagt. In *Vildt and Landskab. Resultater af 6 års integreret forskning i Danmark 2003-2008*, eds. N. Kanstrup, T. Asferg, M. Flinterup, B. J. Thorsen, and T.S. Jensen, pp. 46-49. Copenhagen: Skov- and Naturstyrelsen. (Online) [citováno 2023-03-08]. Dostupné na: https://www.e-pages.dk/hobo/files/vildt_og_landskab_final_ipaper.pdf
- KAMLER, J. (2022). Lov je víc než jen redukce početního stavu. *Časopis Myslivost*, 6, str. 12. (Online). Dostupné na: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2022/Cerven-2022/Lov-je-vic-nez-jen-redukce-pocetniho-stavu>
- KELLERT, (1980). *Activities of the American public relating to animals*. Phase II of U.S. Fish and Wildlife Service Study. Washington, D.C.: Government Printing Office, 024-010-00-624-2.
- KLOCKNER, C. A. (2015). Target Group Segmentation – Why Knowing Your Audience Is Important. *The Psychology of Pro-Environmental Communication*.
- KONIG, A., DAHL, S. et WINDISCH, W. (2022). Energy intake and nutritional balance of roe deer (*Capreolus capreolus*) in special Bavarian landscapes in southern Germany. *Animal Production Science*. <https://doi.org/10.1071/AN23034>
- KOUDELKA, O. (2021). Součást statků tradiční a lidové kultury. *Myslivost*, 12, str. 14. (Online) [citováno 2023-03-08]. Dostupné na: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2021/Prosinec-2021/Soucask-statku-tradicni-a-lidove-kultura>
- LARSON, L. R., DECKER, D. J., STEDMAN, C., SIEMER, W. F., BAUMER, M. S. et ENCK J. W. (2013). Hunter recruitment and retention: a framework for Research and Action. – Cornell University, Department of Natural Resources, Ithaca, New York.
- LARSON, L. R., STEDMAN, R. C., DECKER, D. J., SIEMER, W. F., et BAUMER, M. S. (2014). Exploring the social habitat for hunting: Toward a comprehensive framework for understanding hunter recruitment and retention. *Human Dimensions of Wildlife*, 19, ppt. 105–122. <https://doi.org/10.1080/10871209.2014.850126>

- JENKINS, L., JENKINS, M., WEBSTER, Ch., ZOLLNER, P. et JOSHUA, M.. (2014). Herbaceous layer response to 17 years of controlled deer hunting in forested natural areas. *Biological Conservation*. 175. 119–128. <https://doi.org/10.1016/j.biocon.2014.04.022>
- LESY ČR; LS KLÁŠTEREC. (nedatováno). Lesní pedagogika. (Online) [citováno 2023-03-08]. Dostupné na: <https://sklasterec.lesy-cr.cz/lesni-pedagogika/>
- LINNEL, J. D. C. et CREOTIS, B. (2018). Research of AGRI Committee – the revival of wolves and other large predators and its impact on farmers and their livelihood in rural regions of Europe. European Parliament, Policy Department for Structural and Cohesion Policies.
- LINNEL, J. D. C., CREOTIS, B., NILSEN E. B., ROLANDSEN C. M., SOLBERG E. J., VEIBERG V., KACZENSKY P., Van MOORTER B., PANZACHII M., RAUSET G. R., et KALTENBORN, B. (2020). The challenges and opportunities of coexisting with wild ungulates in the human-dominated landscapes of Europe's anthropocene. *Biological Conservation* 244:108500. <https://doi.org/10.1016/j.biocon.2020.108500>
- LJUNG, P.E, RILEY, S.J., HEBERLEIN, T.A. et ERICSSON, G. (2012). Eat Prey and Love: Game-Meat Consumption and Attitudes Toward Hunting. *Wildlife Society Bulletin*. 36, str. 669-675. <https://doi.org/10.1002/wsb.208>
- LOTOCKÝ, M. et TUREK, K. (2021). Myslivecká statistika 2020/2021. *Svět myslivosti*, 10, str. 18. (Online) [citováno 2023-03-08]. Dostupné na: <https://www.myslivot.cz/Casopis-Myslivot/Myslivot/2021/Rijen-2021/MYSLIVECKA-STATISTIKA-2020-2021>
- LUTE, M., et GORE, M. (2014). Knowledge and power in wildlife management. *Journal of Wildlife Management*, 78, str. 1060–1068. <https://doi.org/10.1002/jwmg.754>
- MANFREDO, M. J., TELL, T. L., et ZINN, H. (2008). Understanding global values toward wildlife. *Wildlife and Society: The science of human dimensions*. (Online) [citováno 2023-03-08]. Dostupné na: https://www.researchgate.net/publication/250612785_Wildlife_and_Society_The_Science_of_Human_Dimensions
- MANFREDO, M.J., VASKE, J. J., BROWN, P. J., DECKER, D.J. et DIKE, E. A. (2009) *Wildlife and society: the science of human dimensions*. Island Press, Washington

- MASSEI, G. KINDBERG, J., LICOPPE, A., GAČÍČ, D., ŠPREM, N., KAMLER, J., BAUBER, E., HOHMANN, U., MONACO, A., OZOLINŠ, J. et al. (2015). Wild boar populations up, numbers of hunters down? A review of trends and implications for Europe. *Pest Manag. Sci.*, 71, str. 492–500.
- McCOMBS, M., et VALENTUELA, S. (2020). *Setting the agenda: Mass media and public opinion* (New Jersey: John Wiley & Sons).
- MECH, D. et BOITANI, L. (2003): *Wolves: behavior, ecology, and conservation*. – University of Chicago Press, Chicago, 472.
<https://doi.org/10.7208/chicago/9780226516981.001.0001>
- MEHMOOD, S., ZHANG, D. et ARMSTRONG, J. (2003). Factors associated with declining hunting licence sales in Alabama. *Human Dimensions of Wildlife* 8(4), 243-262.
<https://doi.org/10.1080/716100423>
- MESSMER, T. A. (2000). The emergence of human–wildlife conflict management: turning challenges into opportunities. – *International Biodeterioration Biodegradation*. 45: 97–102.
[https://doi.org/10.1016/S0964-8305\(00\)00045-7](https://doi.org/10.1016/S0964-8305(00)00045-7)
- MILNER, J. M., Van BEEST, F. M., SCHMIDT, K. T., BROOK, R. K. and STORAAS, T., (2014). To feed or not to feed? Evidence of the intended and unintended effects of feeding wild ungulates. *Journal of Wildlife Management*, 78(8), 1322–1334.
- MULLER, Š. et HAKEL, Š. (2003). Myslivecká kultura, osvěta a propagace myslivosti z pohledu 80.let jednotné myslivecké organizace. *Stráž myslivosti*, 3, 2003. (Online) [citováno 2023-05-7]. Dostupné na: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2003/Kveten---2003/Myslivecka-kultura--osveta-a-propagace-myslivosti>
- NEUMANN, W., LEVERS, C., WIDEMO, F., SINGH, N. J., CROMSIGT, J. P. G. M. et KUEMMERLE, T. (2022). Hunting as land use: Understanding the spatial associations among hunting, agriculture, and forestry. *Ecology and Society* 27(1):2. <https://doi.org/10.5751/ES-12882-270102>
- NIEDZIALKOWSKIA, K., KONOPKA, A. et PUTKOWSKA-SMOTER, R. (2021). To Hunt or to Protect? Discourse coalitions in the Polish Wolf Management. Wolters Kluwe Medknow Publications. https://doi.org/10.4103/cs.cs_20_4

- ONDERSCHEKA, K. et JORDAN, H. R. (1976) Einfluß der Jahreszeit, des Biotops und der Äsungskonkurrenz auf die botanische Zusammensetzung des Panseninhaltes beim Gams-, Reh-, Muffel- und Rotwild. *Die Bodenkultur* 27, 202–217.
- OSSI, F., GAILLARD, J.M., et. al. (2017) Plastic response by a small cervid to supplemental feeding in winter across a wide environmental gradient. *Ecosphere* 8, e01629.
<https://doi.org/10.1002/ecs2.1629>
- RAFTOGIANNI, G., KONTSIOTIS, V.J. et LIORDOS, V. (2022). Wildlife knowledge and attitudes toward hunting: a comparative hunter–non-hunter analysis. *Sustainability* 14:14541.
<https://doi.org/10.3390/su142114541>
- RANDLER, CH., WAGNER, A., ROGELE, A., HUMMEL E. et TOMAŽIČ, I. (2020). Attitudes toward and Knowledge about Wolves in SW German Secondary School Pupils from within and outside an Area Occupied by Wolves (*Canis lupus*). *Animals*, 10(607).
<https://doi.org/10.3390/ani10040607>
- RYAN., E. et SHAW, B. (2011). Improving Hunter Recruitment and Retention. *Human Dimensions of Wildlife*, 16, str. 331-317. <https://doi.org/10.1080/10871209.2011.559530>
- PERGAMS, O. R. W., et ZARADIC, P. A. (2008). Evidence for a fundamental and pervasive shift away from nature-based recreation. *Proceedings of the Natural Academy of Science*, 105, str. 2295–2300. <https://doi.org/10.1073/pnas.0709893105>
- PETERSON, M. N. (2004). An approach for demonstrating the social legitimacy of hunting. *Wildlife Society Bulletin*, 32 (2), ppt. 310-321. <http://www.jstor.org/stable/3784971>
- PETERSON, M. N., CHEN, A., Von ESSEN, E. et HANSEN, H. P. (2020). Evaluating how Swedish hunters determine which species belong in nature. *European Journal of Wildlife Research*, 66(77). <https://doi.org/10.1007/s10344-020-01418-6>
- PETERSON, H. L., QUINN, C. H., HOLMES, G. Et SAIT, S. M. (2022). „They Belong Here“: Understanding the Conditions of Human-wolf Coexistence in North-Western Spain. *Conservation and Society*, 20(2), ppt. 113-123. https://doi.org/10.4103/cs.cs_13_21
- PULKRÁBEK, J. (2013). A Field Guide to Czech Hunting. *Expats*. (Online) [citováno 2023-03-08]. Dostupné na: <https://www.expats.cz/czech-news/article/a-field-guide-to-czech-hunting>
- PUTMAN, R.J. et STAINES, B.W. (2004). Supplementary winter feeding of wild red deer *Cervus elaphus* in Europe and North America: Justifications, feeding practice and effectiveness. *Mammal review*, 34(34), 285- 306.

- POJINGER, I., MATEJEVIC, M., STANKOV, U., MARKOVIC, V., RISTIC, Z., KOVAČEVIC, M. et BAROVIC, V. (2021). Facebook Season – a Survey of Current Practices of National Hunting Associations Facebook Pages: the Case of the EU. *Turizam*, 26 (1), str. 22-35. <https://doi.org/10.5937/turizam26-29669>
- RANDLER, C., WAGNER, A., ROGELE, A., HUMMEL, E., et TOMAZIC, I. (2020). Attitudes toward and knowledge about wolves in SW German secondary school pupils from within and outside an area occupied by wolves (*Canis lupus*). *Animals (Basel)*, 10(4), str. 607.
- SKOGEN, K., et KRANGE, O. (2003). A Wolf at the Gate: The Anti-Carnivore Alliance and the Symbolic Construction of Community. *Sociologia Ruralis*, 43, 309-325.
- SLOTE, M. (2001). *Morals from motives*. Oxford: Oxford University Press.
- STEDMAN, R.C., et HEBERLEIN, T.A. (2001). Hunting and rural socialization: contingent effects of the rural setting on hunting participation. *Rural Sociology* 66, str. 599-617.
- STOJANOV, J., ŠILHA, J. et ŠPRONGL, J. (2006). Myslivost v médiích – jak na to? *Časopis Stráž myslivosti*, 5, str. 45. (Online) [citováno 2023-03-08]. Dostupné na: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2006/Kveten---2006/Myslivost-v-mediich---jak-na-to->
- SWAN, J. A. (1995). *In defense of hunting*. Harper, San Francisco, California, USA.
- THOMAS, C., L., LUECK, D. H. et FARRELL, P. A. (2007). *Becoming an outdoors woman planning guide*, University of Wisconsin-Stevens Point.
- TODD, A. W. (1980). Public Relations, Public Education, and Wildlife Management. *Wildlife Society Bulletin (1973-2006)*, 8(1), str. 55-60. <https://www.jstor.org/stable/3781378>
- TALOUSTUTKIMUS, O. (2004). Finns attitudes to hunting are more positive than before. Finnish Wildlife Agency. (Online) [citováno 2023-03-08]. Dostupné na: https://riista.fi/en/finns-attitudes-to-hunting-are-more-positive-than-before/?doing_wp_cron=1712341405.0620129108428955078125
- TRIJANOWSKL, P., PANEK, M., KARG, J., SZUMACHER-STRABEL, M. et CIEŚLAK, M. C. (2017). "Long-term changes in the quantity and quality of supplementary feeding of wildlife: are influenced by game managers?," *Folia Zoologica*, 66(4), 248-253.

ÚHUL - ÚSTAV PRO HOSPODÁŘSKOU ÚPRAVU LESŮ Brandýs nad Labem. (2022). Myslivecká evidence za ČR. (Online) [citováno 2023-03-08]. Dostupné na: https://www.denik.cz/z_domova/myslivci-prijdou-o-honitby-ma-to-nalakat-vice-lidi-do-lesa-20230818.html

VAŇOUS, P. (2022). Jak nalákat lidi do lesa? Myslivecké spolky zřejmě přijdou o pronajaté honitby. Deník. (Online) [citováno 2023-03-08]. Dostupné na: https://www.denik.cz/z_domova/myslivci-prijdou-o-honitby-ma-to-nalakat-vice-lidi-do-lesa-20230818.html

WHITTAKER, D., MANFREDO, M.J., FIX, P. J., SINNOTT, R., MILLER, S. et VASKE, J.J. (2001). Understanding beliefs and attitudes about an urban wildlife hunt near Anchorage, Alaska. *Wildl. Soc. Bull.*, 29, str. 1114–1124. <https://doi.org/10.2307/3784134>

WILLIAMS, C.K., ERICSSON, G., HEBERLEIN, T.A. (2002). A quantitative summary of attitudes toward wolves and their reintroduction (1972-2000). *Wildl Soc Bull* 30:575–584

WIPF, S., STOECKLI, V. et BEBI, P. (2009) Winter climate change in alpine tundra: plant responses to changes in snow depth and snowmelt timing. *Climatic Change* 94, 105–121. <https://doi.org/10.1007/s10584-009-9546-x>

ZHOU, X., MacMILLAN, D. C., ZHAND, W., WANG, Q., JIN., Y. et VERISSIMO, D. (2020). Understanding the public debate about trophy hunting in China as a rural development mechanism. *Animal Conservation*. <https://doi.org/10.1111/acv.12638>

9 Seznam grafů, obrázků a tabulek

Obrázek 1: Otázka č. 1 - relativní rozdělení asociací dle kategorií	30
Obrázek 2: Otázka č. 1 - Zobrazení asociací v podobě WordCloud pomocí https://simplewordcloud.com/	32
Obrázek 3: Vztah mezi postojem k myslivosti a otázkou č. 3	33
Obrázek 4: Otázka č. 4 - relativní četnost odpovědí	34
Obrázek 5: Otázka č. 6 - relativní rozložení odpovědí	39
Obrázek 6: Otázka č. 7 – Faktory ovlivňující názor na myslivost	40
Obrázek 7: Otázka č. 8 – relativní četnost odpovědí	41
Obrázek 8: Otázka č. 9 - relativní četnost odpovědí	41
Obrázek 9: Otázka č. 10 - relativní četnost odpovědí	42
Obrázek 10: Otázka č. 11 - relativní četnost odpovědí	43
Obrázek 11: Otázka č. 12 - relativní četnost odpovědí	43
Obrázek 12: Otázka č. 13 – relativní četnost odpovědí	44
Obrázek 13: Otázka č. 11 - relativní četnost odpovědí	45
Obrázek 14: Otázka č. 15 - relativní četnost odpovědí	45
Obrázek 15: Otázka č. 16 - relativní četnost odpovědí	46
Obrázek 16: Otázka č. 17 - relativní četnost odpovědí	46
Obrázek 17: Otázka č. 18 - relativní četnost odpovědí	47
Obrázek 18: Otázka č. 19 - relativní četnost odpovědí	48
Obrázek 19: Otázka č. 20 - relativní četnost odpovědí	50
Obrázek 20: Otázka č. 22 - relativní četnost odpovědí	51
Obrázek 21: Otázka č. 23 - relativní četnost odpovědí	52
Obrázek 22: Otázka č. 25 – relativní četnost odpovědí	52
Obrázek 23: Otázka č. 25 - relativní četnost odpovědí	53
Obrázek 24: Otázka č. 26 - relativní četnost odpovědí	53
Obrázek 25: Otázka č. 22 (myslivci) – relativní četnost odpovědí	55
Obrázek 26: Otázka č. 10 (myslivci) - relativní četnost odpovědí	57

Tabulka 1: Analýza pohlaví respondentů (absolutní a relativní četnost a rozdíl v porovnání s průměrnými údaji v České republice. Zdroj ČSÚ	28
Tabulka 2: Analýza věku respondentů (absolutní a relativní četnost a rozdíl v porovnání s průměrnými údaji v České republice. Zdroj ČSÚ	28
Tabulka 3: Analýza stupně vzdělání respondentů (absolutní a relativní četnost a rozdíl v porovnání s průměrnými údaji v České republice. Zdroj ČSÚ	29
Tabulka 4: Analýza bydliště dle velikosti obce respondentů (absolutní a relativní četnost a rozdíl v porovnání s průměrnými údaji v České republice. Zdroj ČSÚ	29
Tabulka 5: Otázka č. 1 - Frekvence slov dle kategorií	30
Tabulka 6: Korelační analýza - hypotéza č. 1	58
Tabulka 7: Kontingenční tabulka – hypotéza 2	59
Tabulka 8: Hypotéza 2 - χ^2 Test nezávislosti	59
Tabulka 9: Hypotéza 3 - korelační analýza	60
Tabulka 10: Hypotéza 4 - korelační analýza	60
Tabulka 11: Hypotéza 5 – Kontingenční tabulka	61
Tabulka 12: Hypotéza 5: χ^2 Test nezávislosti	61
Tabulka 13: Hypotéza 6 - kontingenční tabulka	62
Tabulka 14: Hypotéza 5 – χ^2 Test nezávislosti	62

Tabulka 15: Hypotéza 7 - kontingenční tabulka	63
Tabulka 16: Hypotéza 7 – χ^2 Test nezávislosti	63
Tabulka 17: Korelační analýza - hypotéza 7	64

10 Seznam použitých zkratek a symbolů

ÚHUL – Ústav pro hospodářskou úpravu lesů

Samostatné přílohy

Příloha 1: Dotazníkové šetření – podoba dotazníku